

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων (5. Khuddaka Nikāya)

16. Η μεγάλη επεξήγηση (16. Mahāniddesaṭṭhi)

13. Επεξήγηση της ομιλίας για την μεγαλύτερη ανάλυση
(13. Mahāvīyāsuttaniddeso)

[Mnd 13, PTS 305-338]

PaliVerse

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων

16. Η μεγάλη επεξήγηση

13. Πραγμάτευση της ομιλίας για την μεγαλύτερη ανάλυση

Τώρα θα εκθέσει την ανάλυση της ομιλίας για τη μεγάλη παράταξη -

130. Όσοι κι αν είναι αυτοί που παραμένουν προσκολλημένοι σε απόψεις, και διακηρύσσουν «μόνο αυτό είναι η αλήθεια»· όλοι αυτοί επισύρουν κατηγορία, και επίσης λαμβάνουν έπαινο εκεί.

«Όσοι κι αν είναι αυτοί που παραμένουν προσκολλημένοι σε απόψεις»: «Όσοι κι αν»: αυτή είναι μια έκφραση που σημαίνει πλήρως, με κάθε τρόπο, εξολοκλήρου, χωρίς υπόλοιπο - «όσοι κι αν». «Που παραμένουν προσκολλημένοι σε απόψεις»: Υπάρχουν κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που ακολουθούν λανθασμένες απόψεις· αυτοί, αφού πάρουν, αφού αναλάβουν, αφού πιάσουν, αφού αγγίξουν, αφού εδραιωθούν σε κάποια από τις εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις, κατοικούν, συγκατοικούν, εγκαθίστανται, παραμένουν στη δική τους άποψη. Όπως οι οικογενειάρχες κατοικούν στα σπίτια τους, ή όσοι έχουν παραπτώματα κατοικούν στα παραπτώματα, ή όσοι έχουν νοητικές μολύνσεις κατοικούν στις νοητικές μολύνσεις· ακριβώς έτσι υπάρχουν κάποιοι... κ.λπ... παραμένουν - «όσοι κι αν είναι αυτοί που παραμένουν προσκολλημένοι σε απόψεις».

«Και διακηρύσσουν 'μόνο αυτό είναι η αλήθεια'»: «Ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο» λένε, μιλούν, δηλώνουν, εξηγούν, εκφράζονται. «Ο κόσμος είναι μη-αιώνιος... κ.λπ... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο» λένε, μιλούν, δηλώνουν, εξηγούν, εκφράζονται - και διακηρύσσουν «μόνο αυτό είναι η αλήθεια».

«Όλοι αυτοί επισύρουν κατηγορία»: Όλοι αυτοί οι ασκητές και βραχμάνοι ακολουθούν την κατηγορία, ακολουθούν την επίκριση, ακολουθούν τη δυσφήμιση· όλοι γίνονται κατηγορημένοι, γίνονται επικριμένοι, γίνονται δυσφημισμένοι - όλοι αυτοί επισύρουν κατηγορία.

«Και επίσης λαμβάνουν έπαινο εκεί»: Εκεί στη δική τους άποψη, στη δική τους αποδοχή, στη δική τους προτίμηση, στη δική τους πεποίθηση λαμβάνουν, αποκτούν, προσεγγίζουν, βρίσκουν έπαινο, εγκώμιο, φήμη, αύξηση της υπόληψης - και επίσης λαμβάνουν έπαινο εκεί.

Γι' αυτό εκείνος ο δημιουργημένος είπε -

«Όσοι κι αν είναι αυτοί που παραμένουν προσκολλημένοι σε απόψεις, και διακηρύσσουν 'μόνο αυτό είναι η αλήθεια'· όλοι αυτοί επισύρουν κατηγορία, και επίσης λαμβάνουν έπαινο εκεί».

- 131.** Λίγο πράγματι είναι αυτό, δεν αρκεί για γαλήνη, δύο καρπούς της αντιδικίας λέω·
έχοντας δει και αυτό, ας μην αντιδικεί κανείς, βλέποντας ως ασφαλές το έδαφος χωρίς αντιδικία.

«Λίγο πράγματι είναι αυτό, δεν αρκεί για γαλήνη»: «Λίγο πράγματι είναι αυτό» σημαίνει μικρό είναι αυτό, κατώτερο είναι αυτό, ελάχιστο είναι αυτό, ευτελές είναι αυτό, ασήμαντο είναι αυτό, περιορισμένο είναι αυτό - λίγο πράγματι είναι αυτό. «Δεν αρκεί για γαλήνη» σημαίνει δεν αρκεί για τη γαλήνη της λαγνείας, για τη γαλήνη του μίσους, για τη γαλήνη της αυταπάτης, της οργής... της εχθρότητας... της περιφρόνησης... της θρασύτητας... της ζήλιας... της τσιγκουνιάς... της απάτης... της δολιότητας... της ισχυρογνωμοσύνης... της αντιζηλίας... της αλαζονείας... της υπεροψίας... της ματαιότητας... της αμέλειας... όλων των νοητικών μολύνσεων... όλων των κακών συμπεριφορών... όλων των αναστατώσεων... όλων των πυρετών... όλων των καυσώνων... όλων των φαύλων νοητικών διαμορφώσεων για τη γαλήνη, για την ηρεμία, για τον κατευνασμό, για το Νιμπάνα, για την παραίτηση, για την καταπράυνση - λίγο πράγματι είναι αυτό, δεν αρκεί για γαλήνη.

«Δύο καρπούς της αντιδικίας λέω»: Της διαμάχης λόγω απόψεων, της φιλονικίας λόγω απόψεων, της διαφωνίας λόγω απόψεων, της αντιδικίας λόγω απόψεων, της έριδας λόγω απόψεων υπάρχουν δύο καρποί - υπάρχει νίκη και ήττα, υπάρχει κέρδος και απώλεια, υπάρχει φήμη και δυσφήμιση, υπάρχει κατηγορία και έπαινος, υπάρχει ευτυχία και δυστυχία, υπάρχει ευαρέσκεια και δυσαρέσκεια, υπάρχει το επιθυμητό και το ανεπιθύμητο, υπάρχει συμπάθεια και αποστροφή, υπάρχει ανύψωση και καταβολή, υπάρχει συμφωνία και εναντίωση. Ή εκείνη την πράξη που οδηγεί στην κόλαση, που οδηγεί στο ζωικό βασίλειο, που οδηγεί στη σφαίρα των φαντασμάτων, λέω, εξηγώ, διδάσκω, διακηρύσσω, καθιερώνω, αποκαλύπτω, αναλύω, διασαφηνίζω, φανερώνω - δύο καρπούς της αντιδικίας λέω.

«Έχοντας δει και αυτό, ας μην αντιδικεί κανείς». «Έχοντας δει και αυτό»: έχοντας δει αυτόν τον κίνδυνο, αφού τον είδε, αφού τον ζύγισε, αφού τον εξέτασε, αφού τον διαλεύκανε, αφού τον έκανε σαφή στις διαμάχες λόγω απόψεων, στις φιλονικίες λόγω απόψεων, στις διαφωνίες λόγω απόψεων, στις αντιδικίες λόγω απόψεων, στις έριδες λόγω απόψεων - έχοντας δει και αυτό. «Ας μην αντιδικεί κανείς»: ας μην κάνει διαμάχη, ας μην κάνει φιλονικία, ας μην κάνει διαφωνία, ας μην κάνει αντιδικία, ας μην κάνει έριδα· τη διαμάχη, τη φιλονικία, τη διαφωνία, την αντιδικία, την έριδα ας εγκαταλείψει, ας απομακρύνει, ας τερματίσει, ας οδηγήσει στην εξαφάνιση· από τη διαμάχη, τη φιλονικία, τη διαφωνία, την αντιδικία, την έριδα ας είναι απομακρυσμένος, ας απέχει, ας έχει αποσυρθεί, ας έχει βγει, ας έχει απαλλαγεί, ας είναι ελεύθερος, ας είναι αποδεσμευμένος, ας διαμένει με έναν νου χωρίς φραγμούς - έχοντας δει και αυτό, ας μην αντιδικεί κανείς.

«Βλέποντας ως ασφαλές το έδαφος χωρίς αντιδικία». Το έδαφος χωρίς αντιδικία ονομάζεται το θάνατο Νιμπάνα. Αυτό που είναι ο κατευνασμός όλων των δραστηριοτήτων, η παραίτηση από όλες τις προσκολλήσεις, η εξάλειψη της επιθυμίας, το μη πάθος, η παύση, το Νιμπάνα. Αυτό το έδαφος χωρίς αντιδικία βλέποντας ως ασφάλεια, ως στέγη, ως σπήλαιο, ως καταφύγιο, ως απουσία φόβου, ως άφθαρτο, ως θάνατο, ως Νιμπάνα, βλέποντας, κοιτάζοντας, παρατηρώντας, στοχαζόμενος, εξετάζοντας - βλέποντας ως ασφαλές το έδαφος χωρίς αντιδικία.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Λίγο πράγματι είναι αυτό, δεν αρκεί για γαλήνη, δύο καρπούς της αντιδικίας λέω·

έχοντας δει και αυτό, ας μην αντιδικεί κανείς, βλέποντας ως ασφαλές το έδαφος χωρίς αντιδικία».

132. Όποιες κι αν είναι αυτές οι συμβατικές απόψεις των κοσμικών, όλες αυτές δεν τις πλησιάζει ο γνώστης·

Απαλλαγμένος από έλξη αυτός, γιατί θα πλησίαζε την έλξη, μη κάνοντας αποδοχή στο ορατό και το ακουστό.

«Όποιες κι αν είναι αυτές οι συμβατικές απόψεις των κοσμικών»: «Όποιες κι αν»: αυτή είναι μια έκφραση που σημαίνει πλήρως, με κάθε τρόπο, εξολοκλήρου, χωρίς υπόλοιπο - «όποιες κι αν». «Συμβατικές απόψεις»: Συμβατικές απόψεις ονομάζονται οι εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις, οι συμβατικές απόψεις των απόψεων. «Των κοσμικών»: συμβατικές απόψεις γεννημένες από τους κοσμικούς ανθρώπους είναι «των κοσμικών», ή συμβατικές απόψεις γεννημένες από πολλούς διαφορετικούς ανθρώπους είναι «των κοσμικών» - «όποιες κι αν είναι αυτές οι συμβατικές απόψεις των κοσμικών».

«Όλες αυτές δεν τις πλησιάζει ο γνώστης»: Γνώστης σημαίνει κάτοχος αληθινής γνώσης, γνωστικός, διακριτικός, ευφυής. Όλες αυτές τις συμβατικές απόψεις των απόψεων δεν οδηγεί, δεν πηγαίνει προς, δεν πλησιάζει, δεν πιάνει, δεν προσκολλάται, δεν εμμένει - «όλες αυτές δεν τις πλησιάζει ο γνώστης».

«Απαλλαγμένος από έλξη αυτός, γιατί θα πλησίαζε την έλξη»: «Εμπλοκή»: υπάρχουν δύο εμπλοκές - η εμπλοκή της επιθυμίας και η εμπλοκή της λανθασμένης άποψης... κ.λπ... αυτή είναι η εμπλοκή της επιθυμίας... κ.λπ... αυτή είναι η εμπλοκή της λανθασμένης άποψης. Σε αυτόν η εμπλοκή της επιθυμίας έχει εγκαταλειφθεί, η εμπλοκή της λανθασμένης άποψης έχει απορριφθεί· επειδή η εμπλοκή της επιθυμίας έχει εγκαταλειφθεί, επειδή η εμπλοκή της λανθασμένης άποψης έχει απορριφθεί, το απαλλαγμένο από έλξη άτομο ποια ύλη θα πλησίαζε, θα προσέγγιζε, θα έπιανε, θα προσκολλούνταν, θα εδραιωνόταν ως «ο εαυτός μου»; Ποιο αίσθημα... ποια αντίληψη... ποιες δραστηριότητες... ποια συνείδηση... ποιον προορισμό... ποια επαναγέννηση... ποια σύλληψη... ποια ύπαρξη... ποια περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων... ποιον κύκλο των επαναγεννήσεων θα πλησίαζε, θα προσέγγιζε, θα έπιανε, θα προσκολλούνταν, θα εδραιωνόταν - «απαλλαγμένος από έλξη αυτός, γιατί θα πλησίαζε την έλξη».

Μη κάνοντας αποδοχή στο ορατό και το ακουστό. Στο ορατό ή στον εξαγνισμό μέσω του ορατού ή στο ακουστό ή στον εξαγνισμό μέσω του ακουστού ή στο αισθητό ή στον εξαγνισμό μέσω του αισθητού, μη κάνοντας αποδοχή, μη κάνοντας θέληση, μη κάνοντας αγάπη, μη κάνοντας πάθος, μη γεννώντας, μη παράγοντας, μη δημιουργώντας, μη προκαλώντας - μη κάνοντας αποδοχή στο ορατό και το ακουστό.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Όποιες κι αν είναι αυτές οι συμβατικές απόψεις των κοσμικών, όλες αυτές δεν τις πλησιάζει ο γνώστης·

Απαλλαγμένος από έλξη αυτός, γιατί θα πλησίαζε την έλξη, μη κάνοντας αποδοχή στο ορατό και το ακουστό».

- 133.** Με την ηθική ως ύψιστο, με την αυτοσυγκράτηση λένε ότι υπάρχει εξαγνισμός, αφού αναλάβουν ασκητική πρακτική παραμένουν σταθεροί· «Ακριβώς εδώ ας εξασκούμαστε, τότε θα υπάρξει εξαγνισμός», προσκολλημένοι στην ύπαρξη, αποκαλώντας τους εαυτούς τους επιδέξιους.

«Με την ηθική ως ύψιστο, με την αυτοσυγκράτηση λένε ότι υπάρχει εξαγνισμός»: Υπάρχουν κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που υποστηρίζουν ότι η ηθική είναι ύψιστη· αυτοί μόνο μέσω της ηθικής, μόνο μέσω του αυτοελέγχου, μόνο μέσω της αυτοσυγκράτησης, μόνο μέσω της μη-παράβασης, αγνότητα, εξαγνισμό, πλήρη εξάγνιση, ελευθερία, απελευθέρωση, πλήρη απελευθέρωση λένε, μιλούν, δηλώνουν, εξηγούν, εκφράζονται.

Ο Σαμαναμουντικαπούττα είπε έτσι - «Εγώ, οικοδεσπότη, διακηρύσσω ότι ένα αρσενικό άτομο προικισμένο με τέσσερις ιδιότητες είναι τέλειος στο καλό, ύψιστος στο καλό, ασκητής που έχει επιτύχει την ανώτατη επίτευξη, ακατανίκητος. Ποιες τέσσερις; Εδώ, οικοδεσπότη, δεν διαπράττει κακόβουλη πράξη με το σώμα, δεν εκφέρει κακόβουλη ομιλία, δεν σκέφτεται κακόβουλο λογισμό, δεν ζει με κακόβουλο βιοπορισμό. Με αυτές τις τέσσερις ιδιότητες, οικοδεσπότη, εγώ διακηρύσσω ότι ένα αρσενικό άτομο προικισμένο είναι τέλειος στο καλό, ύψιστος στο καλό, ασκητής που έχει επιτύχει την ανώτατη επίτευξη, ακατανίκητος· ακριβώς έτσι υπάρχουν κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που υποστηρίζουν ότι η ηθική είναι ύψιστη· αυτοί μόνο μέσω της ηθικής, μόνο μέσω του αυτοελέγχου, μόνο μέσω της αυτοσυγκράτησης, μόνο μέσω της μη-παράβασης, αγνότητα, εξαγνισμό, πλήρη εξάγνιση, ελευθερία, απελευθέρωση, πλήρη απελευθέρωση λένε, μιλούν, δηλώνουν, εξηγούν, εκφράζονται» - «με την ηθική ως ύψιστο, με την αυτοσυγκράτηση λένε ότι υπάρχει εξαγνισμός».

«Αφού αναλάβουν ασκητική πρακτική παραμένουν σταθεροί»: «Ασκητική πρακτική» σημαίνει την πρακτική του ελέφαντα ή την πρακτική του αλόγου ή την πρακτική του βοδιού ή την πρακτική του σκύλου ή την πρακτική του κοράκι ή την πρακτική του Βασουντέβα ή την πρακτική του Μπαλαντέβα ή την πρακτική του Πουνναμπάντα ή την πρακτική του Μανιμπάντα ή την πρακτική της φωτιάς ή την πρακτική του δράκου ή την πρακτική του σουπάντα ή την πρακτική του δαίμονα ή την πρακτική του τιτάνα ή την πρακτική του γκαντχάμπα ή την πρακτική του μεγάλου βασιλιά ή την πρακτική της σελήνης ή την πρακτική του ήλιου ή την πρακτική του Ίντα ή την πρακτική του Βράχμα ή την πρακτική των θεών ή την πρακτική των κατευθύνσεων ή παίρνοντας, αναλαμβάνοντας, αφού πήρε, αφού ανέλαβε, αφού έπιασε, αφού άγγιξε, αφού εδραιώθηκε, παραμένουν σταθεροί, είναι παρόντες, κολλημένοι, προσεγγισμένοι, αγκιστρωμένοι, αφοσιωμένοι - «αφού αναλάβουν ασκητική πρακτική παραμένουν σταθεροί».

«Ακριβώς εδώ ας εξασκούμαστε, τότε θα υπάρξει εξαγνισμός»: «Εδώ» σημαίνει στη δική του άποψη, στη δική του αποδοχή, στη δική του προτίμηση, στη δική του πεποίθηση. «Ας εξασκούμαστε» σημαίνει ας εξασκούμαστε, ας συμπεριφερόμαστε, ας ακολουθούμε, αφού αναλάβουμε ας ζούμε - «ακριβώς εδώ ας εξασκούμαστε». «Τότε

θα υπάρξει εξαγνισμός» σημαίνει τότε θα υπάρξει αγνότητα, εξαγνισμός, πλήρης εξάγνιση, ελευθερία, απελευθέρωση, πλήρης απελευθέρωση - «ακριβώς εδώ ας εξασκούμαστε, τότε θα υπάρξει εξαγνισμός».

«Προσκολλημένοι στην ύπαρξη, αποκαλώντας τους εαυτούς τους επιδέξιους»:
«Προσκολλημένοι στην ύπαρξη» σημαίνει προσκολλημένοι στην ύπαρξη, προσεγγισμένοι στην ύπαρξη, αγκιστρωμένοι στην ύπαρξη, αφοσιωμένοι στην ύπαρξη - «προσκολλημένοι στην ύπαρξη». «Αποκαλώντας τους εαυτούς τους επιδέξιους»: υποστηρικτές της επιδεξιότητας, υποστηρικτές της σοφίας, υποστηρικτές της σταθερότητας, υποστηρικτές της πραγματικής μεθόδου, υποστηρικτές της αιτιότητας, υποστηρικτές των χαρακτηριστικών, υποστηρικτές της αιτίας, υποστηρικτές της θέσης, στη δική τους πεποίθηση - «προσκολλημένοι στην ύπαρξη, αποκαλώντας τους εαυτούς τους επιδέξιους».

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Με την ηθική ως ύψιστο, με την αυτοσυγκράτηση λένε ότι υπάρχει εξαγνισμός, αφού αναλάβουν ασκητική πρακτική παραμένουν σταθεροί·
«Ακριβώς εδώ ας εξασκούμαστε, τότε θα υπάρξει εξαγνισμός»,
προσκολλημένοι στην ύπαρξη, αποκαλώντας τους εαυτούς τους επιδέξιους».

- 134.** Αν έχει πέσει από την ηθική και την ασκητική πρακτική, τρέμει έχοντας αποτύχει στην πράξη·
Φλυαρεί και ποθεί τον εξαγνισμό, σαν κάποιος χωρισμένος από το καραβάνι που ταξιδεύει μακριά από το σπίτι.

«Αν έχει πέσει από την ηθική και την ασκητική πρακτική»: Με δύο τρόπους πέφτει από την ηθική και την ασκητική πρακτική - ή πέφτει για να αποκόψει τον άλλον, ή πέφτει επειδή δεν μπορεί να επιτύχει. Πώς πέφτει για να αποκόψει τον άλλον; Ο άλλος αποκόπτει: εκείνος ο Διδάσκαλος δεν είναι παντογνώστης, η Διδασκαλία δεν είναι καλά διδαγμένη, η ομάδα δεν είναι καλά ασκούμενη, η άποψη δεν είναι ευοίωνη, η πρακτική δεν είναι καλά θεσπισμένη, η οδός δεν οδηγεί στην απελευθέρωση, δεν υπάρχει εδώ αγνότητα ή εξαγνισμός ή πλήρης εξαγνισμός ή ελευθερία ή απελευθέρωση ή πλήρης απελευθέρωση, δεν υπάρχει εδώ αυτοί που εξαγνίζονται ή εξαγνίζονται πλήρως ή εξαγνίζονται ολοκληρωτικά ή ελευθερώνονται ή απελευθερώνονται ή απελευθερώνονται πλήρως, είναι κατώτεροι, ταπεινοί, υποδεέστεροι, ευτελείς, ασήμαντοι, περιορισμένοι. Έτσι ο άλλος αποκόπτει. Όταν αποκόπτεται έτσι, πέφτει από τον Διδάσκαλο, πέφτει από τη διακήρυξη της Διδασκαλίας, πέφτει από την ομάδα, πέφτει από την άποψη, πέφτει από την πρακτική, πέφτει από την οδό. Έτσι πέφτει με την αποκοπή. Πώς πέφτει επειδή δεν μπορεί να επιτύχει; Μη μπορώντας να επιτύχει την ηθική πέφτει από την ηθική, μη μπορώντας να επιτύχει την ασκητική πρακτική πέφτει από την ασκητική πρακτική, μη μπορώντας να επιτύχει τους ηθικούς κανόνες και τις αυστηρότητες πέφτει από τους ηθικούς κανόνες και τις αυστηρότητες. Έτσι πέφτει επειδή δεν μπορεί να επιτύχει - αν έχει πέσει από την ηθική και την ασκητική πρακτική.

«Τρέμει έχοντας αποτύχει στην πράξη»: «Τρέμει»: την ηθική ή την ασκητική πρακτική ή τους ηθικούς κανόνες και τις αυστηρότητες «έχασα, απέτυχα, γλίστρησα, έπεσα, από άγνοια απέτυχα εγώ» τρέμει, κλονίζεται, συγκλονίζεται - τρέμει. «Έχοντας αποτύχει στην πράξη»: την αξιέπαινη βουλευτική δραστηριότητα ή

την αξιόμεμπτη βουλευτική δραστηριότητα ή την αδιατάρακτη βουλευτική δραστηριότητα «έχασα, απέτυχα, γλίστρησα, έπεσα, από άγνοια απέτυχα εγώ» τρέμει, κλονίζεται, συγκλονίζεται - τρέμει έχοντας αποτύχει στην πράξη.

«Φλυαρεί και ποθεί τον εξαγνισμό»: «Φλυαρεί»: την ηθική ψελλίζει, ή την ασκητική πρακτική ψελλίζει, ή τους ηθικούς κανόνες και τις αυστηρότητες ψελλίζει, φλυαρεί, επαναλαμβάνει - φλυαρεί. «Και ποθεί τον εξαγνισμό»: την αγνότητα μέσω της ηθικής ποθεί, ή την αγνότητα μέσω της ασκητικής πρακτικής ποθεί, ή την αγνότητα μέσω των ηθικών κανόνων και αυστηροτήτων ποθεί, λαχταρά, επαναλαμβάνει - φλυαρεί και ποθεί τον εξαγνισμό.

«Σαν κάποιος χωρισμένος από το καραβάνι που ταξιδεύει μακριά από το σπίτι»: Όπως ένας άνθρωπος που βγήκε από το σπίτι, ταξιδεύοντας μακριά με καραβάνι, διαμένοντας χωρισμένος από το καραβάνι, είτε ακολουθεί εκείνο το καραβάνι είτε επιστρέφει στο δικό του σπίτι· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο αυτός ο προσκολλημένος σε απόψεις είτε πιάνει εκείνον τον Διδάσκαλο είτε πιάνει άλλον Διδάσκαλο, είτε πιάνει εκείνη τη διακήρυξη της Διδασκαλίας είτε πιάνει άλλη διακήρυξη της Διδασκαλίας, είτε πιάνει εκείνη την ομάδα είτε πιάνει άλλη ομάδα, είτε πιάνει εκείνη την άποψη είτε πιάνει άλλη άποψη, είτε πιάνει εκείνη την πρακτική είτε πιάνει άλλη πρακτική, είτε πιάνει εκείνη την οδό είτε πιάνει άλλη οδό, προσκολλάται, εμμένει - σαν κάποιος χωρισμένος από το καραβάνι που ταξιδεύει μακριά από το σπίτι.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Αν έχει πέσει από την ηθική και την ασκητική πρακτική, τρέμει έχοντας αποτύχει στην πράξη·
Φλυαρεί και ποθεί τον εξαγνισμό, σαν κάποιος χωρισμένος από το καραβάνι που ταξιδεύει μακριά από το σπίτι».

135. Έχοντας εγκαταλείψει όλους τους ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες, και αυτή την πράξη με σφάλμα και χωρίς σφάλμα·
μη ποθώντας εξαγνισμό ή ακαθαρσία, ας περπατά απέχοντας, χωρίς να κρατά την ειρήνη.

«Έχοντας εγκαταλείψει όλους τους ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες»: Όλες τις αγνότητες της ηθικής έχοντας εγκαταλείψει, αφού εγκατέλειψε, αφού απομάκρυνε, αφού τερμάτισε, αφού οδήγησε στην εξαφάνιση, όλες τις αγνότητες της ασκητικής πρακτικής έχοντας εγκαταλείψει, αφού εγκατέλειψε, αφού απομάκρυνε, αφού τερμάτισε, αφού οδήγησε στην εξαφάνιση, όλες τις αγνότητες των ηθικών κανόνων και αυστηροτήτων έχοντας εγκαταλείψει, αφού εγκατέλειψε, αφού απομάκρυνε, αφού τερμάτισε, αφού οδήγησε στην εξαφάνιση - «έχοντας εγκαταλείψει όλους τους ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες».

«Και αυτή την πράξη με σφάλμα και χωρίς σφάλμα»: Πράξη με σφάλμα ονομάζεται - σκοτεινή με σκοτεινό επακόλουθο. Πράξη χωρίς σφάλμα ονομάζεται - φωτεινή με φωτεινό επακόλουθο. Και την πράξη με σφάλμα και την πράξη χωρίς σφάλμα έχοντας εγκαταλείψει, αφού εγκατέλειψε, αφού απομάκρυνε, αφού τερμάτισε, αφού οδήγησε στην εξαφάνιση - «και αυτή την πράξη με σφάλμα και χωρίς σφάλμα».

«Μη ποθώντας εξαγνισμό ή ακαθαρσία»: «Ακαθαρσία»: ποθούν την ακαθαρσία, ποθούν τις φαύλες νοητικές καταστάσεις. «Εξαγνισμός»: ποθούν τον εξαγνισμό, ποθούν τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής· ποθούν την ακαθαρσία, ποθούν τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, ποθούν τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής· ποθούν τον εξαγνισμό, ποθούν τις εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις, ποθούν την ακαθαρσία, ποθούν τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, ποθούν τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής, ποθούν τις εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις· ποθούν τον εξαγνισμό, ποθούν τις καλές νοητικές καταστάσεις των τριών στοιχείων, ποθούν την ακαθαρσία, ποθούν τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, ποθούν τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής, ποθούν τις εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις, ποθούν τις καλές νοητικές καταστάσεις των τριών στοιχείων· ποθούν τον εξαγνισμό, οι καλοί κοσμικοί ποθούν την είσοδο στην οριστική πορεία. Οι ασκούμενοι ποθούν την υπέρτατη νοητική κατάσταση, την Αξιότητα. Όταν επιτευχθεί η Αξιότητα, ο Άξιος ούτε ποθεί τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, ούτε ποθεί τα πέντε είδη αισθησιακής ηδονής, ούτε ποθεί τις εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις, ούτε ποθεί τις καλές νοητικές καταστάσεις των τριών στοιχείων, ούτε ποθεί την είσοδο στην οριστική πορεία, ούτε ποθεί την υπέρτατη νοητική κατάσταση, την Αξιότητα. Ο Άξιος έχει ξεπεράσει τον πόθο, έχει υπερβεί την πρόοδο και την παρακμή. Αυτός έχει ολοκληρώσει τη διαμονή, έχει ασκήσει την καλή συμπεριφορά... κ.λπ... η περιπλάνηση στον κύκλο της γέννησης, του γήρατος και του θανάτου, δεν υπάρχει γι' αυτόν επαναγέννηση - «μη ποθώντας εξαγνισμό ή ακαθαρσία».

«Ας περπατά απέχοντας, χωρίς να κρατά την ειρήνη»: «Απέχοντας»: από την αγνότητα και την ακαθαρσία έχει απομακρυνθεί, απέχει, έχει αποσυρθεί, έχει βγει, έχει απαλλαγεί, είναι ελεύθερος, αποδεσμευμένος, διαμένει με έναν νου χωρίς φραγμούς - «απέχοντας». «Ας περπατά»: ας περπατά, ας περιφέρεται, ας διαμένει, ας κινείται, ας ενεργεί, ας φροντίζει, ας συντηρείται, ας διατηρείται - «ας περπατά απέχοντας». «Χωρίς να κρατά την ειρήνη»: ειρήνες ονομάζονται οι εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις, οι ειρήνες των απόψεων, μη πιάνοντας, μη προσκολλώμενος, μη εμμένοντας - «ας περπατά απέχοντας, χωρίς να κρατά την ειρήνη».

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Έχοντας εγκαταλείπει όλους τους ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες, και αυτή την πράξη με σφάλμα και χωρίς σφάλμα·
μη ποθώντας εξαγνισμό ή ακαθαρσία, ας περπατά απέχοντας, χωρίς να κρατά την ειρήνη».

- 136.** Σε εξάρτηση από αυτό, είτε το αποκρουστικό, είτε το ιδωμένο ή το ακουσμένο ή το αισθητό·
Ανερχόμενοι θρηνούν για εξαγνισμό, χωρίς να έχουν εγκαταλείψει την επιθυμία στις διάφορες υπάρξεις.

«Σε εξάρτηση από αυτό, είτε το αποκρουστικό»: Υπάρχουν κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που διδάσκουν την αποστροφή μέσω της άσκησης, που έχουν ως ουσία την αποστροφή μέσω της άσκησης, που βασίζονται στην αποστροφή μέσω της άσκησης, πλήρως εξαρτώμενοι, κολλημένοι, προσεγγισμένοι, αγκιστρωμένοι, αφοσιωμένοι - σε εξάρτηση από αυτό, είτε το αποκρουστικό.

«Είτε το ιδωμένο ή το ακουσμένο ή το αισθητό»: Το ιδωμένο ή την αγνότητα μέσω του ιδωμένου, ή το ακουσμένο ή την αγνότητα μέσω του ακουσμένου, ή το αισθητό ή την αγνότητα μέσω του αισθητού βασιζόμενος, εξαρτώμενος, αφού πιάσει, αφού προσκολληθεί, αφού εδραιωθεί - είτε το ιδωμένο ή το ακουσμένο ή το αισθητό.

«Ανερχόμενοι θρηνούν για εξαγνισμό»: Υπάρχουν κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι που διδάσκουν την άνοδο. Ποιοι είναι αυτοί οι ασκητές και βραχμάνοι που διδάσκουν την άνοδο; Εκείνοι οι ασκητές και βραχμάνοι που πιστεύουν στον απόλυτο εξαγνισμό, που πιστεύουν στον εξαγνισμό μέσω της περιπλάνησης στον κύκλο των επαναγεννήσεων, που έχουν την άποψη της αναποτελεσματικότητας των πράξεων, που είναι αιωνιστές - αυτοί είναι οι ασκητές και βραχμάνοι που διδάσκουν την άνοδο. Αυτοί στην περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων αγνότητα, εξαγνισμό, πλήρη εξάγνιση, ελευθερία, απελευθέρωση, πλήρη απελευθέρωση διακηρύσσουν, λένε, μιλούν, δηλώνουν, εξηγούν, εκφράζονται - ανερχόμενοι θρηνούν για εξαγνισμό.

«Χωρίς να έχουν εγκαταλείψει την επιθυμία στις διάφορες υπάρξεις»: «Επιθυμία»: επιθυμία για ορατή μορφή, επιθυμία για ήχο, επιθυμία για οσμή, επιθυμία για γεύση, επιθυμία για από αντικείμενο, επιθυμία για νοητικά αντικείμενα. «Στις διάφορες υπάρξεις»: στην ύπαρξη και τη μη-ύπαρξη, στο καρμικό γίγνεσθαι, στην επαναγέννηση, στην ηδονική ύπαρξη· στο καρμικό γίγνεσθαι, στην ηδονική ύπαρξη, στην επαναγέννηση, στη λεπτοφυή υλική ύπαρξη· στο καρμικό γίγνεσθαι, στη λεπτοφυή υλική ύπαρξη, στην επαναγέννηση, στην άυλη ύπαρξη· στο καρμικό γίγνεσθαι, στην άυλη ύπαρξη, στην επαναγέννηση, στην επανειλημμένη ύπαρξη· με επανειλημμένο προορισμό, με επανειλημμένη επαναγέννηση, με επανειλημμένη σύλληψη, με επανειλημμένη παραγωγή ατομικής ύπαρξης· χωρίς να έχουν εγκαταλείψει την επιθυμία, χωρίς να έχει εξαφανιστεί η επιθυμία, χωρίς να έχουν απορρίψει την επιθυμία, χωρίς να έχουν αποβάλει την επιθυμία, χωρίς να έχουν απελευθερωθεί από την επιθυμία, χωρίς να έχουν εγκαταλείψει την επιθυμία, χωρίς να έχουν αποκηρύξει την επιθυμία - χωρίς να έχουν εγκαταλείψει την επιθυμία στις διάφορες υπάρξεις.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Σε εξάρτηση από αυτό, είτε το αποκρουστικό, είτε το ιδωμένο ή το ακουσμένο ή το αισθητό·

Ανερχόμενοι θρηνούν για εξαγνισμό, χωρίς να έχουν εγκαταλείψει την επιθυμία στις διάφορες υπάρξεις».

137. Διότι σε αυτόν που επιθυμεί υπάρχουν απαγγελίες, και ταραχή ακόμη στα επινοημένα·
αυτός που εδώ δεν έχει θάνατο και επαναγέννηση, αυτός με τι θα ταρασσόταν ή πού θα απάγγελλε;

«Σε αυτόν που επιθυμεί διότι υπάρχουν απαγγελίες»: «Πόθος» σημαίνει επιθυμία. Όποιο πάθος, έντονο πάθος... κ.λπ... πλεονεξία, απληστία, φάυλη ρίζα. «Σε αυτόν που επιθυμεί»: σε αυτόν που επιθυμεί, σε αυτόν που ποθεί, σε αυτόν που απολαμβάνει, σε αυτόν που ζηλεύει, σε αυτόν που διψά - σε αυτόν που επιθυμεί διότι. «Απαγγελίες»: «Ψιθύρισμα» σημαίνει επιθυμία. Όποιο πάθος, έντονο πάθος... κ.λπ... πλεονεξία, απληστία, φάυλη ρίζα - σε αυτόν που επιθυμεί διότι υπάρχουν απαγγελίες.

«Και ταραχή ακόμη στα επινοημένα»: «Επινόηση»: υπάρχουν δύο επινοήσεις - η επινόηση της επιθυμίας και η επινόηση της λανθασμένης άποψης... κ.λπ... αυτή είναι η επινόηση της επιθυμίας... κ.λπ... αυτή είναι η επινόηση της λανθασμένης άποψης. «Και ταραχή ακόμη στα επινοημένα»: Σε ό,τι θεωρούν επινοημένο αντικείμενο, ακόμη και φοβούμενοι την αρπαγή κλονίζονται, ακόμη και όταν αρπάζεται κλονίζονται, ακόμη και όταν έχει αρπαχθεί κλονίζονται· σε ό,τι θεωρούν επινοημένο αντικείμενο, ακόμη και φοβούμενοι τη μεταβολή κλονίζονται, ακόμη και όταν μεταβάλλεται κλονίζονται, ακόμη και όταν έχει μεταβληθεί κλονίζονται, κλονίζονται έντονα, κλονίζονται ολοκληρωτικά - και ταραχή ακόμη στα επινοημένα.

«Αυτός που εδώ δεν έχει θάνατο και επαναγέννηση»: «Αυτού»: του Άξιου, αυτού που έχει εξαλείψει τις νοητικές διαφθορές. Αυτός στον οποίο το πήγαιμα, ο ερχομός, το πήγαιμα και ο ερχομός, η λήξη του χρόνου, ο προορισμός, η ύπαρξη και η μη ύπαρξη, ο θάνατος και η επαναγέννηση και η αναγέννηση και η διάλυση και η γέννηση και το γήρας και ο θάνατος δεν υπάρχει, δεν είναι, δεν υφίσταται, δεν βρίσκεται, έχει εγκαταλειφθεί, έχει εκριζωθεί, έχει κατευνασθεί, έχει καταπραυνθεί, είναι ανίκανη να εγερθεί, έχει καεί από τη φωτιά της γνώσης - αυτός που εδώ δεν έχει θάνατο και επαναγέννηση.

«Αυτός με τι θα ταρασσόταν ή πού θα απάγγελλε»: Αυτός με ποια λαγνεία θα ταρασσόταν, με ποιο μίσος θα ταρασσόταν, με ποια αυταπάτη θα ταρασσόταν, με ποια αλαζονεία θα ταρασσόταν, με ποια λανθασμένη άποψη θα ταρασσόταν, με ποια ανησυχία θα ταρασσόταν, με ποια σκεπτικιστική αμφιβολία θα ταρασσόταν, με ποιες υπολανθάνουσες τάσεις θα ταρασσόταν - ως βαμμένος ή ως διεφθαρμένος ή ως παραπλανημένος ή ως δεσμευμένος ή ως προσκολλημένος ή ως περισπασμένος ή ως αναποφάσιτος ή ως σταθεροποιημένος. Αυτές οι νοητικές διαμορφώσεις έχουν εγκαταλειφθεί· επειδή οι νοητικές διαμορφώσεις έχουν εγκαταλειφθεί, ως προς τον προορισμό με τι θα ταρασσόταν - ως καταδικασμένος στην Κόλαση ή ως γεννημένος στο ζωικό βασίλειο ή ως ανήκων στη σφαίρα των πεινασμένων φαντασμάτων ή ως άνθρωπος ή ως θεός ή ως υλικός ή ως άυλος ή ως αντιλαμβανόμενος ή ως μη-αντιλαμβανόμενος ή ως μήτε-αντιλαμβανόμενος-μήτε-μη-αντιλαμβανόμενος, αυτή η αιτία δεν υπάρχει, η συνθήκη δεν υπάρχει, ο λόγος δεν υπάρχει, με τον οποίο θα ταρασσόταν, θα ταρασσόταν έντονα, θα ταρασσόταν ολοκληρωτικά - αυτός με τι θα ταρασσόταν. «Πού θα απάγγελλε»: πού θα απάγγελλε, σε τι θα απάγγελλε, πού θα απάγγελλε, θα ποθούσε, θα προσευχόταν για - αυτός με τι θα ταρασσόταν ή πού θα απάγγελλε.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Διότι σε αυτόν που επιθυμεί υπάρχουν απαγγελίες, και ταραχή ακόμη στα επινοημένα· αυτός που εδώ δεν έχει θάνατο και επαναγέννηση, αυτός με τι θα ταρασσόταν ή πού θα απάγγελλε;»

- 138.** Αυτό που κάποιοι αποκάλεσαν διδασκαλία υπέρτατη, αυτό ακριβώς άλλοι αποκάλεσαν κατώτερο· ποια άραγε από αυτές τις δηλώσεις είναι αληθινή, αφού όλοι αυτοί αποκαλούν τους εαυτούς τους επιδέξιους.

«Αυτό που κάποιοι αποκάλεσαν διδασκαλία υπέρτατη»: Όποια διδασκαλία, άποψη, πρακτική, οδό κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι «αυτό είναι το υπέρτατο, το κορυφαίο, το ανώτερο, το εξάίρετο, το προεξέχον, το ύψιστο, το έξοχο», έτσι είπαν, έτσι μιλούν, έτσι λένε, έτσι εξηγούν, έτσι εκφράζονται - αυτό που κάποιοι αποκάλεσαν διδασκαλία υπέρτατη.

«Αυτό ακριβώς άλλοι αποκάλεσαν κατώτερο»: αυτήν ακριβώς τη διδασκαλία, την άποψη, την πρακτική, την οδό κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι «κατώτερο είναι αυτό, ταπεινό είναι αυτό, υποδεέστερο είναι αυτό, ευτελές είναι αυτό, ασήμαντο είναι αυτό, περιορισμένο είναι αυτό», έτσι είπαν, έτσι μιλούν, έτσι λένε, έτσι εξηγούν, έτσι εκφράζονται - αυτό ακριβώς άλλοι αποκάλεσαν κατώτερο.

«Ποια άραγε από αυτές τις δηλώσεις είναι αληθινή»: Από αυτούς τους ασκητές και βραχμάνους ποια δήλωση είναι αληθινή, πραγματική, αληθής, επαρκής, σύμφωνη με την πραγματικότητα, μη διαστρεβλωμένη - ποια άραγε από αυτές τις δηλώσεις είναι αληθινή.

«Αφού όλοι αυτοί αποκαλούν τους εαυτούς τους επιδέξιους»: Όλοι αυτοί οι ασκητές και βραχμάνοι είναι υποστηρικτές της επιδεξιότητας, υποστηρικτές της σοφίας, υποστηρικτές της σταθερότητας, υποστηρικτές της πραγματικής μεθόδου, υποστηρικτές της αιτιότητας, υποστηρικτές των χαρακτηριστικών, υποστηρικτές της αιτίας, υποστηρικτές της θέσης, στη δική τους πεποίθηση - όλοι αυτοί αποκαλούν τους εαυτούς τους επιδέξιους.

Γι' αυτό εκείνος ο δημιουργημένος είπε -

«Αυτό που κάποιοι αποκάλεσαν διδασκαλία υπέρτατη, αυτό ακριβώς άλλοι αποκάλεσαν κατώτερο·
ποια άραγε από αυτές τις δηλώσεις είναι αληθινή, αφού όλοι αυτοί αποκαλούν τους εαυτούς τους επιδέξιους».

139. Τη δική τους διδασκαλία την αποκαλούν τέλεια, τη διδασκαλία του άλλου όμως την αποκαλούν κατώτερη·
Ακόμη κι έτσι αφού αρπάξουν διαφωνούν, τη δική τους την καθεμιάς άποψη την αποκαλούν αλήθεια.

«Τη δική τους διδασκαλία την αποκαλούν τέλεια»: τη δική τους διδασκαλία, άποψη, πρακτική, οδό κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι «αυτό είναι πλήρες, τέλειο, άψογο», έτσι είπαν... κ.λπ... έτσι εκφράζονται - τη δική τους διδασκαλία την αποκαλούν τέλεια.

«Τη διδασκαλία του άλλου όμως την αποκαλούν κατώτερη»: Τη διδασκαλία, την άποψη, την πρακτική, την οδό του άλλου κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι «κατώτερο είναι αυτό, ταπεινό είναι αυτό, υποδεέστερο είναι αυτό, ευτελές είναι αυτό, ασήμαντο είναι αυτό, περιορισμένο είναι αυτό», έτσι είπαν, έτσι μιλούν, έτσι λένε, έτσι εξηγούν, έτσι εκφράζονται - τη διδασκαλία του άλλου όμως την αποκαλούν κατώτερη.

«Ακόμη κι έτσι αφού αρπάξουν διαφωνούν»: έτσι αφού πάρουν, αφού αναλάβουν, αφού πιάσουν, αφού αγγίξουν, αφού εδραιωθούν, διαφωνούν, κάνουν διαμάχη, κάνουν φιλονικία, κάνουν διαφωνία, κάνουν αντιδικία, κάνουν έριδα - «Εσύ δεν

καταλαβαίνεις αυτή τη Διδασκαλία και τη μοναστική διαγωγή... κ.λπ... ξεμπέρδεψέ την αν μπορείς!» - ακόμη κι έτσι αφού αρπάξουν διαφωνούν.

«Τη δική τους την καθεμιάς άποψη την αποκαλούν αλήθεια»: «Ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο» - τη δική τους την καθεμιάς άποψη την αποκαλούν αλήθεια. «Ο κόσμος είναι μη-αιώνιος... κ.λπ... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο» - τη δική τους την καθεμιάς άποψη την αποκαλούν αλήθεια.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Τη δική τους διδασκαλία την αποκαλούν τέλεια, τη διδασκαλία του άλλου όμως την αποκαλούν κατώτερη·
Ακόμη κι έτσι αφού αρπάξουν διαφωνούν, τη δική τους την καθεμιάς άποψη την αποκαλούν αλήθεια».

140. Αν κάποιος ήταν κατώτερος λόγω της περιφρόνησης του άλλου, κανείς δεν θα ήταν ανώτερος στις διδασκαλίες·
διότι πολλοί αποκαλούν τη διδασκαλία του άλλου κατώτερη, ενώ σταθερά διακηρύσσουν τη δική τους.

«Αν κάποιος ήταν κατώτερος λόγω της περιφρόνησης του άλλου»: αν λόγω αιτίας περιφρόνησης του άλλου, λόγω αιτίας επίκρισης, λόγω αιτίας κατηγορίας, λόγω αιτίας μομφής, ο άλλος είναι αδαής, κατώτερος, ταπεινός, υποδεέστερος, ευτελής, ασήμαντος, περιορισμένος - «αν κάποιος ήταν κατώτερος λόγω της περιφρόνησης του άλλου».

«Κανείς δεν θα ήταν ανώτερος στις διδασκαλίες»: στις διδασκαλίες κανείς δεν θα ήταν κορυφαίος, άριστος, διακεκριμένος, πρώτος, ανώτατος, έξοχος - «κανείς δεν θα ήταν ανώτερος στις διδασκαλίες».

«Διότι πολλοί αποκαλούν τη διδασκαλία του άλλου κατώτερη»: πολλοί επίσης τη διδασκαλία πολλών αποκαλούν, επικρίνουν, κατακρίνουν, κατηγορούν ως κατώτερη, ως ταπεινή, ως υποδεέστερη, ως ευτελή, ως άθλια, ως περιορισμένη· πολλοί επίσης τη διδασκαλία ενός αποκαλούν, επικρίνουν, κατακρίνουν, κατηγορούν ως κατώτερη, ως ταπεινή, ως υποδεέστερη, ως ευτελή, ως άθλια, ως περιορισμένη· ένας επίσης τη διδασκαλία πολλών αποκαλεί, επικρίνει, κατακρίνει, κατηγορεί ως κατώτερη, ως ταπεινή, ως υποδεέστερη, ως ευτελή, ως άθλια, ως περιορισμένη· ένας επίσης τη διδασκαλία ενός αποκαλεί, επικρίνει, κατακρίνει, κατηγορεί ως κατώτερη, ως ταπεινή, ως υποδεέστερη, ως ευτελή, ως άθλια, ως περιορισμένη - «διότι πολλοί αποκαλούν τη διδασκαλία του άλλου».

«Ενώ σταθερά διακηρύσσουν τη δική τους ως κατώτερη»: η Διδασκαλία είναι το δικό τους δόγμα, η άποψη είναι το δικό τους δόγμα, η πρακτική είναι το δικό τους δόγμα, η οδός είναι το δικό τους δόγμα, στο δικό τους δόγμα σταθεροί υποστηρικτές, ακλόνητοι υποστηρικτές, ισχυροί υποστηρικτές, εδραιωμένοι υποστηρικτές - «ενώ σταθερά διακηρύσσουν τη δική τους ως κατώτερη».

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Αν κάποιος ήταν κατώτερος λόγω της περιφρόνησης του άλλου, κανείς δεν

θα ήταν ανώτερος στις διδασκαλίες·
διότι πολλοί αποκαλούν τη διδασκαλία του άλλου κατώτερη, ενώ σταθερά διακηρύσσουν τη δική τους».

- 141.** Και η τιμή προς την Άριστη Διδασκαλία είναι επίσης έτσι, όπως επαινούν τα δικά τους δόγματα·
Όλες οι απόψεις θα ήταν αληθινές, διότι η αγνότητα για αυτούς είναι μόνο ατομική.

«Και η τιμή προς την Άριστη Διδασκαλία είναι επίσης έτσι»: Ποια είναι η τιμή προς την Άριστη Διδασκαλία; Τον δικό του Διδάσκαλο τιμάει, σέβεται, αποδίδει ευλάβεια, δείχνει ευσέβεια «αυτός ο Διδάσκαλος είναι παντογνώστης» - αυτή είναι η τιμή προς την Άριστη Διδασκαλία. Τη δική του διακήρυξη της Διδασκαλίας, τη δική του ομάδα, τη δική του άποψη, τη δική του πρακτική, τη δική του οδό τιμάει, σέβεται, αποδίδει ευλάβεια, δείχνει ευσέβεια «αυτή η οδός οδηγεί στην απελευθέρωση» - αυτή είναι η τιμή προς την Άριστη Διδασκαλία. «Και η τιμή προς την Άριστη Διδασκαλία είναι επίσης έτσι»: η τιμή προς την Άριστη Διδασκαλία είναι έτσι αληθινή, πραγματική, σύμφωνη με την πραγματικότητα, αδιαστρέβλωτη - και η τιμή προς την Άριστη Διδασκαλία είναι επίσης έτσι.

«Όπως επαινούν τα δικά τους δόγματα»: Η Διδασκαλία είναι το δικό τους δόγμα, η άποψη είναι το δικό τους δόγμα, η πρακτική είναι το δικό τους δόγμα, η οδός είναι το δικό τους δόγμα, τα δικά τους δόγματα επαινούν, εγκωμιάζουν, δοξάζουν, εξυμνούν - όπως επαινούν τα δικά τους δόγματα.

«Όλες οι απόψεις θα ήταν αληθινές»: όλες οι απόψεις θα ήταν έτσι αληθινές, πραγματικές, σύμφωνες με την πραγματικότητα, αδιαστρέβλωτες - όλες οι απόψεις θα ήταν αληθινές.

«Διότι η αγνότητα για αυτούς είναι μόνο ατομική»: Μόνο ατομική είναι για εκείνους τους ασκητές και βραχμάνους η αγνότητα, ο εξαγνισμός, η πλήρης εξαγνισμός, η ελευθερία, η απελευθέρωση, η πλήρης απελευθέρωση - διότι η αγνότητα για αυτούς είναι μόνο ατομική.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Και η τιμή προς την Άριστη Διδασκαλία είναι επίσης έτσι, όπως επαινούν τα δικά τους δόγματα·
Όλες οι απόψεις θα ήταν αληθινές, διότι η αγνότητα για αυτούς είναι μόνο ατομική».

- 142.** Για τον βραχμάνο δεν υπάρχει καθοδήγηση από άλλον, αφού αποφασίζοντας στις διδασκαλίες αυτό που έχει υιοθετηθεί·
Για αυτό έχει ξεπεράσει τις αντιδικίες, διότι δεν βλέπει άλλη διδασκαλία ως ανώτερη.

«Για τον βραχμάνο δεν υπάρχει καθοδήγηση από άλλον»: «Δεν» είναι απόρριψη.
«Βραχμάνος»: επειδή έχει απομακρύνει επτά νοητικές καταστάσεις είναι βραχμάνος... κ.λπ... μη προσκολλημένος, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται Βράχμα. «Για τον βραχμάνο δεν υπάρχει καθοδήγηση από άλλον»: για τον βραχμάνο δεν υπάρχει η κατάσταση του να καθοδηγείται από άλλον, ο βραχμάνος δεν χρειάζεται

καθοδήγηση από άλλον, δεν εξαρτάται από άλλον, δεν έχει άλλον ως συνθήκη, δεν πορεύεται δεσμευμένος σε άλλον· γνωρίζει, βλέπει, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση, μνήμων. «Όλες οι δραστηριότητες είναι παροδικές»: για τον βραχμάνο δεν υπάρχει η κατάσταση του να καθοδηγείται από άλλον, ο βραχμάνος δεν χρειάζεται καθοδήγηση από άλλον, δεν εξαρτάται από άλλον, δεν έχει άλλον ως συνθήκη, δεν πορεύεται δεσμευμένος σε άλλον· γνωρίζει, βλέπει, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση, μνήμων. «Όλες οι δραστηριότητες είναι ταλαιπωρία»... κ.λπ... «Ό,τι έχει τη φύση της έγερσης, όλο αυτό έχει τη φύση της παύσης»: για τον βραχμάνο δεν υπάρχει η κατάσταση του να καθοδηγείται από άλλον, ο βραχμάνος δεν χρειάζεται καθοδήγηση από άλλον, δεν εξαρτάται από άλλον, δεν έχει άλλον ως συνθήκη, δεν πορεύεται δεσμευμένος σε άλλον· γνωρίζει, βλέπει, χωρίς σύγχυση, με πλήρη επίγνωση, μνήμων - για τον βραχμάνο δεν υπάρχει καθοδήγηση από άλλον.

«Αφού αποφασίζοντας στις διδασκαλίες αυτό που έχει υιοθετηθεί»: «Στις διδασκαλίες»: στις εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις. «Αφού αποφασίζοντας»: αφού αποφάσισε, αφού έκρινε, αφού εξέτασε, αφού διερεύνησε, αφού ζύγισε, αφού εκτίμησε, αφού διαλεύκανε, αφού έκανε σαφές. Η περιορισμένη σύλληψη, η μερική σύλληψη, η εκλεκτή σύλληψη, η τμηματική σύλληψη, η συσσωρευτική σύλληψη, η συνολική σύλληψη, «αυτό είναι αλήθεια, αυθεντικό, υπαρκτό, σύμφωνο με την πραγματικότητα, μη-διαστρεβλωμένο» ως πιασμένο, προσκολλημένο, εμμένον, αγκιστρωμένο, αφοσιωμένο δεν υπάρχει, δεν είναι, δεν υφίσταται, δεν βρίσκεται, έχει εγκαταλειφθεί, έχει εκριζωθεί, έχει κατευνασθεί, έχει καταπραυνθεί, είναι ανίκανο να εγερθεί, έχει καεί από τη φωτιά της γνώσης - αφού αποφασίζοντας στις διδασκαλίες αυτό που έχει υιοθετηθεί.

«Για αυτό έχει ξεπεράσει τις αντιδικίες»: «Για αυτό» σημαίνει για αυτό, για αυτή την αιτία, για αυτό το λόγο, με αυτή τη συνθήκη, με αυτή την πηγή, τις διαμάχες λόγω απόψεων, τις φιλονικίες λόγω απόψεων, τις διαφωνίες λόγω απόψεων, τις αντιδικίες λόγω απόψεων, τις έριδες λόγω απόψεων έχει ξεπεράσει, έχει υπερβεί, έχει πλήρως υπερβεί, έχει περάσει - για αυτό έχει ξεπεράσει τις αντιδικίες.

«Διότι δεν βλέπει άλλη διδασκαλία ως ανώτερη»: Άλλον Διδάσκαλο, διακήρυξη της Διδασκαλίας, ομάδα, άποψη, πρακτική, οδό, χωρίς τις εφαρμογές της μνήμης, χωρίς τις ορθές επίμονες προσπάθειες, χωρίς τις βάσεις πνευματικής δύναμης, χωρίς τις ικανότητες, χωρίς τις δυνάμεις, χωρίς τους παράγοντες της φώτισης, χωρίς την ευγενή οκταμελή οδό, ως κορυφαία, ανώτερη, εξαίρετη, προεξέχουσα, ύψιστη, έξοχη διδασκαλία δεν βλέπει, δεν παρατηρεί, δεν κοιτάζει, δεν εξετάζει προσεκτικά, δεν διερευνά - διότι δεν βλέπει άλλη διδασκαλία ως ανώτερη.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Για τον βραχμάνο δεν υπάρχει καθοδήγηση από άλλον, αφού αποφασίζοντας στις διδασκαλίες αυτό που έχει υιοθετηθεί·

Για αυτό έχει ξεπεράσει τις αντιδικίες, διότι δεν βλέπει άλλη διδασκαλία ως ανώτερη».

143. Το γνωρίζω, το βλέπω, έτσι ακριβώς είναι αυτό, κάποιοι με άποψη φτάνουν στον εξαγνισμό·

αν είδε, τι του χρησίμευσε αυτό, προσπερνώντας λένε με άλλο τρόπο ότι υπάρχει εξαγνισμός.

«Το γνωρίζω, το βλέπω, έτσι ακριβώς είναι αυτό»: «Γνωρίζω»: είτε γνωρίζω με τη γνώση της συνείδησης των άλλων είτε γνωρίζω με τη γνώση της ανάμνησης προηγούμενων ζωών. «Βλέπω»: είτε βλέπω με τον σαρκικό οφθαλμό είτε βλέπω με τον θείο οφθαλμό. «Έτσι ακριβώς είναι αυτό»: αυτό είναι αληθές, πραγματικό, υπαρκτό, σύμφωνο με την πραγματικότητα, μη-διαστρεβλωμένο - το γνωρίζω, το βλέπω, έτσι ακριβώς είναι αυτό.

«Κάποιοι με άποψη φτάνουν στον εξαγνισμό»: Με άποψη κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι επιδιώκουν την αγνότητα, τον εξαγνισμό, την πλήρη εξάγνιση, την ελευθερία, την απελευθέρωση, την πλήρη απελευθέρωση. «Ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο», με αυτή την άποψη κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι επιδιώκουν την αγνότητα, τον εξαγνισμό, την πλήρη εξάγνιση, την ελευθερία, την απελευθέρωση, την πλήρη απελευθέρωση. «Ο κόσμος είναι μη-αιώνιος... κ.λπ... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο», με αυτή την άποψη κάποιοι ασκητές και βραχμάνοι επιδιώκουν την αγνότητα, τον εξαγνισμό, την πλήρη εξάγνιση, την ελευθερία, την απελευθέρωση, την πλήρη απελευθέρωση - κάποιοι με άποψη φτάνουν στον εξαγνισμό.

«Αν είδε, τι του χρησίμευσε αυτό»: «Είδε»: είτε είδε με τη γνώση της συνείδησης των άλλων είτε είδε με τη γνώση της ανάμνησης προηγούμενων ζωών, είτε είδε με τον σαρκικό οφθαλμό είτε είδε με τον θείο οφθαλμό - αν είδε. «Τι του χρησίμευσε αυτό»: Με εκείνη την όραση τι επιτεύχθηκε; Δεν υπάρχει πλήρης κατανόηση του υπαρξιακού πόνου, δεν υπάρχει εγκατάλειψη της προέλευσης, δεν υπάρχει ανάπτυξη της οδού, δεν υπάρχει πραγμάτωση του καρπού, δεν υπάρχει εκριζωτική εγκατάλειψη της λαγνείας, δεν υπάρχει εκριζωτική εγκατάλειψη του μίσους, δεν υπάρχει εκριζωτική εγκατάλειψη της αυταπάτης, δεν υπάρχει εκριζωτική εγκατάλειψη των νοητικών μολύνσεων, δεν υπάρχει οριστική διακοπή του κύκλου της περιπλάνησης - αν είδε, τι του χρησίμευσε αυτό.

«Προσπερνώντας λένε με άλλο τρόπο ότι υπάρχει εξαγνισμός»: εκείνοι οι αιρετικοί, αφού ξεπεράσουν, αφού υπερβούν, αφού περάσουν πέρα την οδό της αγνότητας, την οδό του εξαγνισμού, την οδό της πλήρους εξάγνισης, την οδό της καθαρότητας, την οδό της πλήρους καθαρότητας, χωρίς τις εφαρμογές της μνήμης, χωρίς τις ορθές επίμονες προσπάθειες, χωρίς τις βάσεις πνευματικής δύναμης, χωρίς τις ικανότητες, χωρίς τις δυνάμεις, χωρίς τους παράγοντες της φώτισης, χωρίς την ευγενή οκταμελή οδό, αγνότητα, εξαγνισμό, πλήρη εξάγνιση, ελευθερία, απελευθέρωση, πλήρη απελευθέρωση λένε, μιλούν, δηλώνουν, εξηγούν, εκφράζονται. Έτσι επίσης προσπερνώντας λένε με άλλο τρόπο ότι υπάρχει εξαγνισμός.

Ή οι Βούδες και οι μαθητές του Βούδα και οι Ατομικά Φωτισμένοι, αφού ξεπεράσουν, αφού υπερβούν, αφού περάσουν πέρα την οδό μη-αγνότητας, την οδό μη-εξαγνισμού, την οδό μη-πλήρους εξάγνισης, την οδό μη-καθαρότητας, την οδό μη-πλήρους καθαρότητας εκείνων των αιρετικών, με τις τέσσερις εφαρμογές της μνήμης, με τις τέσσερις ορθές επίμονες προσπάθειες, με τις τέσσερις βάσεις πνευματικής δύναμης, με τις πέντε ικανότητες, με τις πέντε δυνάμεις, με τους επτά παράγοντες της φώτισης, με την ευγενή οκταμελή οδό, αγνότητα, εξαγνισμό, πλήρη εξάγνιση, ελευθερία, απελευθέρωση, πλήρη απελευθέρωση λένε, μιλούν, δηλώνουν, εξηγούν, εκφράζονται - έτσι επίσης προσπερνώντας λένε με άλλο τρόπο ότι υπάρχει εξαγνισμός.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Το γνωρίζω, το βλέπω, έτσι ακριβώς είναι αυτό, κάποιοι με άποψη φτάνουν στον εξαγνισμό· αν είδε, τι του χρησίμευσε αυτό, προσπερνώντας λένε με άλλο τρόπο ότι υπάρχει εξαγνισμός».

144. Βλέποντας, ένας άνθρωπος βλέπει τη νοητικότητα και υλικότητα, ή έχοντας δει γνωρίζει αυτά τα ίδια·
ας δει πολλά ή λίγα, διότι με αυτό δεν λένε οι επιδέξιοι ότι υπάρχει εξαγνισμός.

«Βλέποντας, ένας άνθρωπος βλέπει τη νοητικότητα και υλικότητα»: βλέποντας, ένας άνθρωπος βλέπει είτε βλέποντας με τη γνώση της συνείδησης των άλλων, είτε βλέποντας με τη γνώση της ανάμνησης προηγούμενων ζώων, είτε βλέποντας με τον σαρκικό οφθαλμό, είτε βλέποντας με τον θείο οφθαλμό, βλέπει μόνο τη νοητικότητα και υλικότητα ως μόνιμο, ως ευτυχία, ως εαυτό, δεν βλέπει την προέλευση ή την πάροδο ή την απόλαυση ή τον κίνδυνο ή τη διαφυγή αυτών των φαινομένων - βλέποντας, ένας άνθρωπος βλέπει τη νοητικότητα και υλικότητα.

«Ή έχοντας δει γνωρίζει αυτά τα ίδια». «Έχοντας δει»: είτε έχοντας δει με τη γνώση της συνείδησης των άλλων, είτε έχοντας δει με τη γνώση της ανάμνησης προηγούμενων ζώων, είτε έχοντας δει με τον σαρκικό οφθαλμό, είτε έχοντας δει με τον θείο οφθαλμό, έχοντας δει μόνο τη νοητικότητα και υλικότητα, γνωρίζει ως μόνιμο, ως ευτυχία, ως εαυτό, δεν γνωρίζει την προέλευση ή την πάροδο ή την απόλαυση ή τον κίνδυνο ή τη διαφυγή αυτών των φαινομένων - ή έχοντας δει γνωρίζει αυτά τα ίδια.

«Ας δει πολλά ή λίγα». Ας δει πολλή ή λίγη νοητικότητα και υλικότητα ως μόνιμο, ως ευτυχία, ως εαυτό - ας δει πολλά ή λίγα.

«Διότι με αυτό δεν λένε οι επιδέξιοι ότι υπάρχει εξαγνισμός». «Επιδέξιοι»: εκείνοι που είναι επιδέξιοι στα συναθροίσματα, επιδέξιοι στα στοιχεία, επιδέξιοι στις αισθητήριες βάσεις, επιδέξιοι στην Εξαρτώμενη Γένεση, επιδέξιοι στις εφαρμογές της μνήμης, επιδέξιοι στις ορθές επίμονες προσπάθειες, επιδέξιοι στις βάσεις πνευματικής δύναμης, επιδέξιοι στις ικανότητες, επιδέξιοι στις δυνάμεις, επιδέξιοι στους παράγοντες της φώτισης, επιδέξιοι στην οδό, επιδέξιοι στον καρπό, επιδέξιοι στο Νιμπάνα, αυτοί οι επιδέξιοι με τη γνώση της συνείδησης των άλλων ή με τη γνώση της ανάμνησης προηγούμενων ζώων ή με τον σαρκικό οφθαλμό ή με τον θείο οφθαλμό ή με την όραση της νοητικότητας και υλικότητας, αγνότητα, εξαγνισμό, πλήρη εξάγνιση, ελευθερία, απελευθέρωση, πλήρη απελευθέρωση δεν λένε, δεν μιλούν, δεν εκφέρουν, δεν εξηγούν, δεν εκφράζονται - διότι με αυτό δεν λένε οι επιδέξιοι ότι υπάρχει εξαγνισμός.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Βλέποντας, ένας άνθρωπος βλέπει τη νοητικότητα και υλικότητα, ή έχοντας δει γνωρίζει αυτά τα ίδια·
ας δει πολλά ή λίγα, διότι με αυτό δεν λένε οι επιδέξιοι ότι υπάρχει εξαγνισμός».

145. Αυτός που μιλά με πεποίθηση δεν είναι εύκολο να πειθαρχήσει, προβάλλοντας μια επινοημένη άποψη·
Βασισμένος σε αυτό που εκεί αποκαλεί ωραίο, μιλώντας για αγνότητα, αυτός εκεί είδε το αληθές.

«Αυτός που μιλά με πεποίθηση δεν είναι εύκολο να πειθαρχήσει»: «Ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο» - αυτός που μιλά με πεποίθηση· «Ο κόσμος είναι μη-αιώνιος... κ.λπ... ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο» - αυτός που μιλά με πεποίθηση. «Δεν είναι εύκολο να πειθαρχήσει»: Αυτός που μιλά με πεποίθηση είναι δύσκολο να πειθαρχήσει, δύσκολο να διδαχθεί, δύσκολο να πεισθεί μέσω περισυλλογής, δύσκολο να του δείξεις, δύσκολο να εμπνεύσεις εμπιστοσύνη - αυτός που μιλά με πεποίθηση δεν είναι εύκολο να πειθαρχήσει.

«Προβάλλοντας μια επινοημένη άποψη»: Επινοημένη, κατασκευασμένη, συνθηκοκρατημένη, εδραιωμένη - έχοντας βάλει μπροστά την άποψη περιφέρεται. Με τη σημαία της άποψης, με το έμβλημα της άποψης, με την κυριαρχία της άποψης, περιστοιχισμένος από την άποψη περιφέρεται - προβάλλοντας μια επινοημένη άποψη.

«Βασισμένος σε αυτό που εκεί αποκαλεί ωραίο»: «Όταν εξαρτώμενος»: όταν σε Διδάσκαλο, σε διακήρυξη της Διδασκαλίας, σε ομάδα, σε άποψη, σε πρακτική, σε οδό είναι εξαρτώμενος, πλήρως εξαρτώμενος, κολλημένος, προσεγγισμένος, αγκιστρωμένος, αφοσιωμένος - όταν εξαρτώμενος. «Εκεί»: στη δική του άποψη, στη δική του αποδοχή, στη δική του προτίμηση, στη δική του πεποίθηση. «Αποκαλεί ωραίο»: υποστηρικτής του ωραίου, υποστηρικτής του έξοχου, υποστηρικτής της σοφίας, υποστηρικτής της σταθερότητας, υποστηρικτής της πραγματικής μεθόδου, υποστηρικτής της αιτιότητας, υποστηρικτής των χαρακτηριστικών, υποστηρικτής της αιτίας, υποστηρικτής της θέσης, στη δική του πεποίθηση - βασισμένος σε αυτό που εκεί αποκαλεί ωραίο.

«Μιλώντας για αγνότητα, αυτός εκεί είδε το αληθές»: Υποστηρικτής της αγνότητας, υποστηρικτής του εξαγνισμού, υποστηρικτής της πλήρους εξάγνισης, υποστηρικτής της λαμπρότητας, υποστηρικτής της πλήρους λαμπρότητας. Ή αυτός που βλέπει την αγνότητα, αυτός που βλέπει τον εξαγνισμό, αυτός που βλέπει την πλήρη εξάγνιση, αυτός που βλέπει τη λαμπρότητα, αυτός που βλέπει την πλήρη λαμπρότητα - μιλώντας για αγνότητα. «Εκεί»: στη δική του άποψη, στη δική του αποδοχή, στη δική του προτίμηση, στη δική του πεποίθηση, το αληθές, το πραγματικό, το υπαρκτό, το σύμφωνο με την πραγματικότητα, το μη-διαστρεβλωμένο - είδε, αντίκρισε, παρατήρησε, διείσδυσε - μιλώντας για αγνότητα, αυτός εκεί είδε το αληθές.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Αυτός που μιλά με πεποίθηση δεν είναι εύκολο να πειθαρχήσει,
προβάλλοντας μια επινοημένη άποψη·
Βασισμένος σε αυτό που εκεί αποκαλεί ωραίο, μιλώντας για αγνότητα, αυτός
εκεί είδε το αληθές».

146. Ο βραχμάνος δεν πλησιάζει τον όρο της θεώρησης, δεν ακολουθεί απόψεις ούτε είναι δεμένος με τη γνώση·

Και αυτός γνωρίζοντας τις συμβατικές απόψεις των κοσμικών, παραμένει ουδέτερος ενώ άλλοι τις αποδέχονται, θα έλεγε κανείς.

«Ο βραχμάνος δεν πλησιάζει τον χαρακτηρισμό με τη θεώρηση»: «Δεν» είναι απόρριψη. «Βραχμάνος»: επειδή έχει απομακρύνει επτά νοητικές καταστάσεις είναι βραχμάνος... κ.λπ... μη προσκολλημένος, ακλόνητος, αυτός ονομάζεται Βράχμα. «Χαρακτηρισμός»: υπάρχουν δύο χαρακτηρισμοί - ο χαρακτηρισμός της επιθυμίας και ο χαρακτηρισμός της λανθασμένης άποψης... κ.λπ... αυτός είναι ο χαρακτηρισμός της επιθυμίας... κ.λπ... αυτός είναι ο χαρακτηρισμός της λανθασμένης άποψης. «Θεώρηση» ονομάζεται η γνώση. Η σοφία που είναι κατανόηση... κ.λπ... μη αυταπάτη, διερεύνηση των φαινομένων, ορθή άποψη. «Ο βραχμάνος δεν πλησιάζει τον χαρακτηρισμό με τη θεώρηση»: Ο βραχμάνος με τη θεώρηση αφού γνώρισε, αφού ζύγισε, αφού εξέτασε, αφού διαλεύκανε, αφού έκανε σαφές. «Όλες οι δραστηριότητες είναι παροδικές... όλες οι δραστηριότητες είναι ταλαιπωρία»... κ.λπ... «ό,τι έχει τη φύση της έγερσης, όλο αυτό έχει τη φύση της παύσης», με τη θεώρηση αφού γνώρισε, αφού ζύγισε, αφού εξέτασε, αφού διαλεύκανε, αφού έκανε σαφές, τον χαρακτηρισμό της επιθυμίας ή τον χαρακτηρισμό της λανθασμένης άποψης δεν οδηγεί, δεν πηγαίνει προς, δεν πλησιάζει, δεν πιάνει, δεν προσκολλάται, δεν εμμένει - ο βραχμάνος δεν πλησιάζει τον χαρακτηρισμό με τη θεώρηση.

«Δεν ακολουθεί απόψεις ούτε είναι δεμένος με τη γνώση»: Σε αυτόν οι εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις έχουν εγκαταλειφθεί, έχουν εκριζωθεί, έχουν κατευνασθεί, έχουν καταπραυνθεί, είναι ανίκανες να εγερθούν, έχουν καεί από τη φωτιά της γνώσης. Αυτός με άποψη δεν οδηγείται, δεν μεταφέρεται, δεν παρασύρεται, δεν συμπαρασύρεται, ούτε σε εκείνη τη λανθασμένη άποψη ως ουσιώδη επιστρέφει, δεν γυρίζει πίσω - δεν ακολουθεί απόψεις. «Ούτε είναι δεμένος με τη γνώση»: είτε με τη γνώση των οκτώ διαλογιστικών επιτεύξεων είτε με τη γνώση των πέντε άμεσων γνώσεων, είτε δεσμό επιθυμίας είτε δεσμό λανθασμένης άποψης δεν δημιουργεί, δεν γεννά, δεν παράγει, δεν προκαλεί, δεν αναδεικνύει - δεν ακολουθεί απόψεις ούτε είναι δεμένος με τη γνώση.

«Και αυτός γνωρίζοντας τις συμβατικές απόψεις των κοσμικών»: «Γνωρίζοντας»: αφού γνώρισε, αφού κατάλαβε, αφού ζύγισε, αφού εξέτασε, αφού διαλεύκανε, αφού έκανε σαφές. «Όλες οι δραστηριότητες είναι παροδικές», αφού γνώρισε, αφού κατάλαβε, αφού ζύγισε, αφού εξέτασε, αφού διαλεύκανε, αφού έκανε σαφές· «όλες οι δραστηριότητες είναι ταλαιπωρία»... κ.λπ... «ό,τι έχει τη φύση της έγερσης, όλο αυτό έχει τη φύση της παύσης», αφού γνώρισε, αφού κατάλαβε, αφού ζύγισε, αφού εξέτασε, αφού διαλεύκανε, αφού έκανε σαφές - και αυτός γνωρίζοντας. Συμβατικές απόψεις ονομάζονται οι εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις, οι συμβατικές απόψεις των απόψεων. «Των κοσμικών»: συμβατικές απόψεις γεννημένες από τους κοσμικούς ανθρώπους - των κοσμικών. Ή συμβατικές απόψεις γεννημένες από πολλούς διαφορετικούς ανθρώπους είναι «των κοσμικών» - και αυτός γνωρίζοντας τις συμβατικές απόψεις των κοσμικών.

Παραμένει ουδέτερος ενώ άλλοι τις αποδέχονται, θα έλεγε κανείς. Άλλοι με τη δύναμη της επιθυμίας και με τη δύναμη της λανθασμένης άποψης πιάνουν, προσκολλώνται, εμμένουν. Ο Άξιος παραμένει ουδέτερος, δεν πιάνει, δεν προσκολλάται, δεν εμμένει - παραμένει ουδέτερος ενώ άλλοι τις αποδέχονται, θα έλεγε κανείς.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Ο βραχμάνος δεν πλησιάζει τον όρο της θεώρησης, δεν ακολουθεί απόψεις ούτε είναι δεμένος με τη γνώση·

Και αυτός γνωρίζοντας τις συμβατικές απόψεις των κοσμικών, παραμένει ουδέτερος ενώ άλλοι τις αποδέχονται, θα έλεγε κανείς».

147. Αφήνοντας τους νοητικούς κόμβους, ο σοφός εδώ στον κόσμο, στις αντιδικίες που γεννιούνται δεν ακολουθεί ομάδα·

Γαλήνιος μεταξύ των μη γαλήνιων, ατάραχος αυτός, χωρίς να αποδέχεται ενώ άλλοι αποδέχονται, θα έλεγε κανείς.

«Αφήνοντας τους νοητικούς κόμβους, ο σοφός εδώ στον κόσμο». «Κόμβοι»: υπάρχουν τέσσερις κόμβοι - η πλεονεξία είναι σωματικός κόμβος, ο θυμός είναι σωματικός κόμβος, η αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες είναι σωματικός κόμβος, η δογματική πεποίθηση ότι «μόνο αυτό είναι η αλήθεια» είναι σωματικός κόμβος. Το πάθος για τη δική του άποψη είναι η πλεονεξία ως σωματικός κόμβος, η μνησικακία και η δυσφορία προς τις διδαχές των άλλων είναι ο θυμός ως σωματικός κόμβος, η αγκίστρωση στη δική του ηθική ή ασκητική πρακτική ή ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες είναι η αγκίστρωση σε ηθικούς κανόνες και αυστηρότητες ως σωματικός κόμβος, η εμμονή στη δική του άποψη είναι σωματικός κόμβος, η δογματική πεποίθηση ότι «μόνο αυτό είναι η αλήθεια» είναι σωματικός κόμβος. «Αφήνοντας» σημαίνει αφού εγκατέλειψε τους κόμβους, αφήνοντας. Ή αφού έσπασε τους κόμβους, τα δεσίματα, τα πλεξίματα, τους δεσμούς, τα ιδιαίτερα δεσίματα, τα πολλαπλά δεσίματα, τις προσκολλήσεις, τα κολλήματα, τα εμπόδια, τα δεσμά, αφήνοντας. Όπως ένα όχημα ή ένα άρμα ή ένα κάρο ή ένα φορείο εξοπλισμένο το αποσυναρμολογούν, το διαλύουν· ακριβώς έτσι αφού εγκατέλειψε τους κόμβους, αφήνοντας. Ή αφού έσπασε τους κόμβους, τα δεσίματα, τα πλεξίματα, τους δεσμούς, τα ιδιαίτερα δεσίματα, τα πολλαπλά δεσίματα, τις προσκολλήσεις, τα κολλήματα, τα εμπόδια, τα δεσμά, αφήνοντας. «Σοφός». Σοφία ονομάζεται η γνώση... κ.λπ... υπερβαίνοντας την προσκόλληση και τη δίχτυ, αυτός είναι ο σοφός. «Εδώ» σημαίνει σε αυτή την άποψη... κ.λπ... σε αυτόν τον κόσμο των ανθρώπων -αφήνοντας τους νοητικούς κόμβους, ο σοφός εδώ στον κόσμο.

«Στις αντιδικίες που γεννιούνται δεν ακολουθεί ομάδα». Στις αντιδικίες που γεννιούνται, που αναδύονται, που προκύπτουν, που εμφανίζονται, που φανερώνονται, όταν άλλοι ενεργούν με προκατάληψη λόγω επιθυμίας, ενεργούν με προκατάληψη λόγω μίσους, ενεργούν με προκατάληψη λόγω φόβου, ενεργούν με προκατάληψη λόγω αυταπάτης, δεν ενεργεί με προκατάληψη λόγω επιθυμίας, δεν ενεργεί με προκατάληψη λόγω μίσους, δεν ενεργεί με προκατάληψη λόγω φόβου, δεν ενεργεί με προκατάληψη λόγω αυταπάτης, δεν πηγαίνει λόγω πάθους, δεν πηγαίνει λόγω μίσους, δεν πηγαίνει λόγω αυταπάτης, δεν πηγαίνει λόγω αλαζονείας, δεν πηγαίνει λόγω λανθασμένης άποψης, δεν πηγαίνει λόγω ανησυχίας, δεν πηγαίνει λόγω σκεπτικιστικής αμφιβολίας, δεν πηγαίνει λόγω υπολανθανουσών τάσεων, δεν οδηγείται, δεν μεταφέρεται, δεν παρασύρεται, δεν συμπαρασύρεται από διχαστικές καταστάσεις - στις αντιδικίες που γεννιούνται δεν ακολουθεί ομάδα.

«Γαλήνιος μεταξύ των μη γαλήνιων, ατάραχος αυτός». «Γαλήνιος»: με τη γαλήνη της λαγνείας είναι γαλήνιος, με τη γαλήνη του μίσους είναι γαλήνιος, με τη γαλήνη της αυταπάτης είναι γαλήνιος... κ.λπ... όλων των φαύλων νοητικών διαμορφώσεων με τη γαλήνη, με την κατάπαυση, με τον κατευνασμό, με το κάψιμο, με την κατάσβεση, με την εξαφάνιση, με την καταπράυνση είναι γαλήνιος, ήρεμος, κατευνασμένος, κατασβεσμένος, καταπραϋνμένος - γαλήνιος. «Μεταξύ των μη γαλήνιων» σημαίνει μεταξύ των μη γαλήνιων, των μη ήρεμων, των μη κατευνασμένων, των μη κατασβεσμένων, των μη καταπραϋνμένων - γαλήνιος μεταξύ των μη γαλήνιων. «Ατάραχος αυτός» σημαίνει ο Άξιος προικισμένος με την εξαπλή αταραξία, έχοντας δει μια μορφή με το μάτι, δεν είναι ούτε ευχαριστημένος ούτε δυσαρεστημένος, διαμένει με αταραξία, μνήμων και με πλήρη επίγνωση. Έχοντας ακούσει έναν ήχο με το αυτί... κ.λπ... περιμένει τον χρόνο, αναπτυγμένος, γαλήνιος - γαλήνιος μεταξύ των μη γαλήνιων, ατάραχος αυτός.

Χωρίς να αποδέχεται ενώ άλλοι αποδέχονται, θα έλεγε κανείς. Άλλοι με τη δύναμη της επιθυμίας και με τη δύναμη της λανθασμένης άποψης πιάνουν, προσκολλώνται, εμμένουν. Ο Άξιος παραμένει ουδέτερος, δεν πιάνει, δεν προσκολλάται, δεν εμμένει - χωρίς να αποδέχεται ενώ άλλοι αποδέχονται, θα έλεγε κανείς.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Αφήνοντας τους νοητικούς κόμβους, ο σοφός εδώ στον κόσμο, στις αντιδικίες που γεννιούνται δεν ακολουθεί ομάδα·
Γαλήνιος μεταξύ των μη γαλήνιων, ατάραχος αυτός, χωρίς να αποδέχεται ενώ άλλοι αποδέχονται, θα έλεγε κανείς».

148. Έχοντας εγκαταλείπει τις παλιές νοητικές διαφθορές, μη δημιουργώντας νέες, δεν πηγαίνει με την επιθυμία ούτε μιλά με πεποίθηση·
αυτός ο σοφός ελεύθερος από τις λανθασμένες απόψεις, δεν προσκολλάται στον κόσμο, μη κατηγορώντας τον εαυτό του.

«Έχοντας εγκαταλείπει τις παλιές νοητικές διαφθορές, μη δημιουργώντας νέες».
«Παλιές νοητικές διαφθορές» ονομάζονται η παρελθούσα ύλη, αίσθημα, αντίληψη, δραστηριότητες και συνείδηση. Σχετικά με τις παρελθούσες δραστηριότητες, όποιες νοητικές μολύνσεις θα εγείρονταν, εκείνες τις νοητικές μολύνσεις αφού εγκατέλειψε, αφού άφησε, αφού παραίτησε, αφού απέρριψε, αφού απομάκρυνε, αφού τερμάτισε, αφού οδήγησε στην εξαφάνιση - «έχοντας εγκαταλείπει τις παλιές νοητικές διαφθορές». «Μη δημιουργώντας νέες»: «νέες» ονομάζονται η παρούσα ύλη, αίσθημα, αντίληψη, δραστηριότητες και συνείδηση. Σχετικά με τις παρούσες δραστηριότητες, μη κάνοντας θέληση, μη κάνοντας αγάπη, μη κάνοντας πάθος, μη γεννώντας, μη παράγοντας, μη δημιουργώντας, μη προκαλώντας - «έχοντας εγκαταλείπει τις παλιές νοητικές διαφθορές, μη δημιουργώντας νέες».

«Δεν πηγαίνει με την επιθυμία ούτε μιλά με πεποίθηση». Δεν ενεργεί με προκατάληψη λόγω επιθυμίας, δεν ενεργεί με προκατάληψη λόγω μίσους, δεν ενεργεί με προκατάληψη λόγω αυταπάτης, δεν ενεργεί με προκατάληψη λόγω φόβου, δεν πηγαίνει λόγω πάθους, δεν πηγαίνει λόγω μίσους, δεν πηγαίνει λόγω αυταπάτης, δεν πηγαίνει λόγω αλαζονείας, δεν πηγαίνει λόγω λανθασμένης άποψης, δεν πηγαίνει λόγω ανησυχίας, δεν πηγαίνει λόγω σκεπτικιστικής αμφιβολίας, δεν πηγαίνει λόγω υπολανθανουσών τάσεων, δεν οδηγείται, δεν μεταφέρεται, δεν παρασύρεται, δεν

συμπαράσύρεται από διχαστικές καταστάσεις - «δεν πηγαίνει με την επιθυμία». «Ούτε μιλά με πεποίθηση»: «ο κόσμος είναι αιώνιος, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο» δεν μιλά με πεποίθηση... κ.λπ... «ο Τατχάγκατα ούτε υπάρχει ούτε δεν υπάρχει μετά το θάνατο, μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο» δεν μιλά με πεποίθηση - «δεν πηγαίνει με την επιθυμία ούτε μιλά με πεποίθηση».

«Αυτός ο σοφός ελεύθερος από τις λανθασμένες απόψεις»: σε αυτόν οι εξήντα δύο λανθασμένες απόψεις έχουν εγκαταλειφθεί, έχουν εκριζωθεί, έχουν κατευνασθεί, έχουν καταπραυνθεί, είναι ανίκανες να εγερθούν, έχουν καεί από τη φωτιά της γνώσης. Αυτός από τις λανθασμένες απόψεις ελεύθερος, αποδεσμευμένος, διαμένει με έναν νου χωρίς φραγμούς. «Σοφός»: σοφός, σοφός, έχων σοφία, έχων ανώτερη νοημοσύνη, γνωστικός, διακριτικός, ευφυής - «αυτός ο σοφός ελεύθερος από τις λανθασμένες απόψεις».

«Δεν προσκολλάται στον κόσμο, μη κατηγορώντας τον εαυτό του». «Κόλλημα»: υπάρχουν δύο κολλήματα - το κόλλημα της επιθυμίας και το κόλλημα της λανθασμένης άποψης... κ.λπ... αυτό είναι το κόλλημα της επιθυμίας κ.λπ. αυτό είναι το κόλλημα της λανθασμένης άποψης. Σε αυτόν το κόλλημα της επιθυμίας έχει εγκαταλειφθεί, το κόλλημα της λανθασμένης άποψης έχει απορριφθεί· επειδή σε αυτόν το κόλλημα της επιθυμίας έχει εγκαταλειφθεί, επειδή το κόλλημα της λανθασμένης άποψης έχει απορριφθεί, στον κόσμο της αθλιότητας δεν κολλάει, στον κόσμο των ανθρώπων δεν κολλάει, στον κόσμο των θεών δεν κολλάει, στον κόσμο των συναθροισμάτων δεν κολλάει, στον κόσμο των στοιχείων δεν κολλάει, στον κόσμο των αισθητήριων βάσεων δεν κολλάει, δεν προσκολλάται, δεν επικολλάται, αλέκιστος, μη προσκολλημένος, μη επικολλημένος, έχοντας βγει, απαλλαγμένος, ελεύθερος, αποδεσμευμένος, διαμένει με έναν νου χωρίς φραγμούς - «δεν προσκολλάται στον κόσμο».

«Μη κατηγορώντας τον εαυτό του»: με δύο τρόπους κατηγορεί τον εαυτό του - εξαιτίας αυτού που έχει γίνει και αυτού που δεν έχει γίνει. Πώς εξαιτίας αυτού που έχει γίνει και αυτού που δεν έχει γίνει κατακρίνει τον εαυτό του; «Έχω κάνει κακή σωματική συμπεριφορά, δεν έχω κάνει καλή σωματική συμπεριφορά» - κατηγορεί τον εαυτό του. «Έχω κάνει κακή λεκτική συμπεριφορά... κ.λπ... έχω κάνει κακή νοητική συμπεριφορά... έχω κάνει φόνο έμβιων όντων... κ.λπ... έχω κάνει λανθασμένη άποψη, δεν έχω κάνει ορθή άποψη» - κατηγορεί τον εαυτό του. Έτσι εξαιτίας αυτού που έχει γίνει και αυτού που δεν έχει γίνει κατακρίνει τον εαυτό του.

Ή «δεν είμαι αυτός που εκπληρώνει την ηθική» κατακρίνει τον εαυτό του. «Δεν έχω φυλαγμένες τις θύρες στις ικανότητες»... «Δεν γνωρίζω το μέτρο στην τροφή»... «Δεν είμαι αφοσιωμένος στην εγρήγορση»... «Δεν είμαι προικισμένος με μνήμη και ενσυνειδητότητα»... «δεν έχουν αναπτυχθεί σε μένα οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης»... «δεν έχουν αναπτυχθεί σε μένα οι τέσσερις ορθές επίμονες προσπάθειες»... «δεν έχουν αναπτυχθεί σε μένα οι τέσσερις βάσεις πνευματικής δύναμης»... «δεν έχουν αναπτυχθεί σε μένα οι πέντε πνευματικές ικανότητες»... «δεν έχουν αναπτυχθεί σε μένα οι πέντε δυνάμεις»... «δεν έχουν αναπτυχθεί σε μένα οι επτά παράγοντες της φώτισης»... «δεν έχει αναπτυχθεί σε μένα η ευγενής οκταμελής οδός»... «ο υπαρξιακός πόνος δεν έχει κατανοηθεί πλήρως από μένα»... «Η προέλευση του υπαρξιακού πόνου δεν έχει εγκαταλειφθεί από μένα»... «η οδός δεν έχει αναπτυχθεί από μένα»... «Η παύση δεν έχει πραγματωθεί από μένα» κατακρίνει

τον εαυτό του. Έτσι εξαιτίας αυτού που έχει γίνει και αυτού που δεν έχει γίνει κατακρίνει τον εαυτό του. Έτσι κατακρίνει τον εαυτό του. Αυτή την πράξη μη κάνοντας, μη γεννώντας, μη παράγοντας, μη δημιουργώντας, μη προκαλώντας, δεν κατακρίνει τον εαυτό του - δεν προσκολλάται στον κόσμο, μη κατακρίνοντας τον εαυτό του.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Έχοντας εγκαταλείψει τις παλιές νοητικές διαφθορές, μη δημιουργώντας νέες, δεν πηγαίνει με την επιθυμία ούτε μιλά με πεποίθηση· αυτός ο σοφός ελεύθερος από τις λανθασμένες απόψεις, δεν προσκολλάται στον κόσμο, μη κατακρίνοντας τον εαυτό του».

149. Αυτός σε όλα τα φαινόμενα έχει γίνει χωρίς στρατό, ό,τι έχει ιδωθεί ή ακουστεί ή αισθανθεί· αυτός ο σοφός που έχει κατεβάσει το φορτίο, ελεύθερος, δεν σχεδιάζει ούτε έχει σταματήσει ούτε επιθυμεί. [είπε ο Ευλογημένος]

«Αυτός σε όλα τα φαινόμενα έχει γίνει χωρίς στρατό, ό,τι έχει ιδωθεί ή ακουστεί ή αισθανθεί»: «Στρατός» ονομάζεται ο στρατός του Μάρα. Η κακή σωματική συμπεριφορά είναι στρατός του Μάρα, η κακή λεκτική συμπεριφορά είναι στρατός του Μάρα, η κακή νοητική συμπεριφορά είναι στρατός του Μάρα, η λαγνεία... το μίσος... η αυταπάτη... η οργή... η εχθρότητα... η περιφρόνηση... η θρασύτητα... η ζήλια... η τσιγκουνιά... η απάτη... η δολιότητα... η ισχυρογνωμοσύνη... η αντιζηλία... η αλαζονεία... η υπεροψία... η ματαιότητα... η αμέλεια... όλες οι νοητικές μολύνσεις... όλες οι κακές συμπεριφορές... όλες οι αναστατώσεις... όλοι οι πυρετοί... όλοι οι καύσωνες... όλες οι φαύλες νοητικές διαμορφώσεις είναι στρατός του Μάρα.

Διότι αυτό ειπώθηκε από τον Ευλογημένο -

«Οι ηδονές είναι ο πρώτος στρατός σου, η δυσαρέσκεια ονομάζεται ο δεύτερος... κ.λπ...· δεν τον νικά ο δειλός, αλλά μόνο νικώντας αποκτά ευτυχία».

Από τότε που με τις τέσσερις ευγενείς οδούς όλος ο στρατός του Μάρα και όλες οι αντίπαλες νοητικές μολύνσεις νικήθηκαν και ηττήθηκαν και διαλύθηκαν και κατακερματίστηκαν και απομακρύνθηκαν - αυτός ονομάζεται χωρίς στρατό. Αυτός στο ορατό έχει γίνει χωρίς στρατό, στο ακουστό... στο αισθητό... στο συνειδητό έχει γίνει χωρίς στρατό - αυτός σε όλα τα φαινόμενα έχει γίνει χωρίς στρατό, ό,τι έχει ιδωθεί ή ακουστεί ή αισθανθεί.

«Αυτός ο σοφός που έχει κατεβάσει το φορτίο, ελεύθερος». «Φορτία» σημαίνει τρία φορτία - το φορτίο των συναθροισμάτων, το φορτίο των νοητικών μολύνσεων, το φορτίο των νοητικών διαμορφώσεων. Ποιο είναι το φορτίο των συναθροισμάτων; Κατά τη σύλληψη η ύλη, το αίσθημα, η αντίληψη, οι δραστηριότητες, η συνείδηση - αυτό είναι το φορτίο των συναθροισμάτων. Ποιο είναι το φορτίο των νοητικών μολύνσεων; Η λαγνεία, το μίσος, η αυταπάτη... κ.λπ... όλες οι φαύλες νοητικές διαμορφώσεις - αυτό είναι το φορτίο των νοητικών μολύνσεων. Ποιο είναι το φορτίο των νοητικών διαμορφώσεων; Η αξιέπαινη βουλευτική δραστηριότητα, η αξιόμεμπτη βουλευτική δραστηριότητα, η αδιατάρακτη βουλευτική δραστηριότητα - αυτό είναι το φορτίο των νοητικών διαμορφώσεων. Όταν το φορτίο των συναθροισμάτων και το

φορτίο των νοητικών μολύνσεων και το φορτίο των νοητικών διαμορφώσεων έχουν εγκαταλειφθεί, η ρίζα τους έχει κοπεί, έχουν γίνει σαν κορμός φοίνικα, έχουν οδηγηθεί στην εξαφάνιση, έχουν τη φύση της μη-έγερσης στο μέλλον, αυτός ονομάζεται αυτός που έχει κατεβάσει το φορτίο, αυτός που έχει ρίξει το φορτίο, αυτός που έχει κατεβάσει το φορτίο, αυτός που έχει εντελώς κατεβάσει το φορτίο, αυτός που έχει αποθέσει το φορτίο, αυτός που έχει γαληνέψει το φορτίο.

«Σοφός»: σοφία ονομάζεται η γνώση. Η σοφία που είναι κατανόηση, διερεύνηση, εκτεταμένη διερεύνηση, διερεύνηση των φαινομένων, παρατήρηση, επισημάνση, επανεξέταση, σύνεση, επιδεξιότητα, λεπτότητα, διάκριση, στοχασμός, εξέταση, ευρεία κατανόηση, νοημοσύνη, καθοδήγηση, διόραση, ενσυνειδητότητα, βούκεντρο, σοφία, ικανότητα της σοφίας, δύναμη της σοφίας, μαχαίρι της σοφίας, ανάκτορο της σοφίας, φως της σοφίας, λάμψη της σοφίας, λαμπάδα της σοφίας, κόσμημα της σοφίας, μη αυταπάτη, διερεύνηση των φαινομένων, ορθή άποψη. Προικισμένος με αυτή τη γνώση ο σοφός έχει φτάσει στη σοφία.

Τρεις σοφίες - σωματική σοφία, λεκτική σοφία, νοητική σοφία. Ποια είναι η σωματική σοφία; Η εγκατάλειψη της τριπλής κακής σωματικής συμπεριφοράς είναι σωματική σοφία, η τριπλή καλή σωματική συμπεριφορά είναι σωματική σοφία, η γνώση δια του σωματικού αντικειμένου είναι σωματική σοφία, η πλήρης κατανόηση του σώματος είναι σωματική σοφία, η οδός συνοδευόμενη από πλήρη κατανόηση είναι σωματική σοφία, η εγκατάλειψη της θέλησης και του πάθους για το σώμα είναι σωματική σοφία, η παύση της σωματικής δραστηριότητας που είναι η επίτευξη της τέταρτης διαλογιστικής έκστασης είναι σωματική σοφία - αυτή είναι η σωματική σοφία.

Ποια είναι η λεκτική σοφία; Η εγκατάλειψη της τετραπλής κακής λεκτικής συμπεριφοράς είναι λεκτική σοφία, η τετραπλή καλή λεκτική συμπεριφορά είναι λεκτική σοφία, η γνώση δια του λεκτικού αντικειμένου είναι λεκτική σοφία, η πλήρης κατανόηση της ομιλίας είναι λεκτική σοφία, η οδός συνοδευόμενη από πλήρη κατανόηση είναι λεκτική σοφία, η εγκατάλειψη της θέλησης και του πάθους για την ομιλία είναι λεκτική σοφία, η παύση της λεκτικής δραστηριότητας που είναι η επίτευξη της δεύτερης διαλογιστικής έκστασης είναι λεκτική σοφία - αυτή είναι η λεκτική σοφία.

Ποια είναι η νοητική σοφία; Η εγκατάλειψη της τριπλής κακής νοητικής συμπεριφοράς είναι νοητική σοφία, η τριπλή καλή νοητική συμπεριφορά είναι νοητική σοφία, η γνώση δια του νοητικού αντικειμένου είναι νοητική σοφία, η πλήρης κατανόηση της συνείδησης είναι νοητική σοφία, η οδός συνοδευόμενη από πλήρη κατανόηση είναι νοητική σοφία, η εγκατάλειψη της θέλησης και του πάθους για τη συνείδηση είναι νοητική σοφία, η παύση της νοητικής δραστηριότητας που είναι η επίτευξη της παύσης της αντίληψης και του αισθήματος είναι νοητική σοφία - αυτή είναι η νοητική σοφία.

«Τον σωματικά σοφό, τον λεκτικά σοφό, τον νοητικά σοφό χωρίς νοητικές διαφθορές·

τον σοφό προικισμένο με σοφία, τον αποκαλούν αυτόν που εγκατέλειψε τα πάντα.

«Τον σωματικά σοφό, τον λεκτικά σοφό, τον νοητικά σοφό χωρίς νοητικές διαφθορές·

τον σοφό προικισμένο με σοφία, τον αποκαλούν αυτόν που έχει ξεπλύνει το κακό».

Προικισμένοι με αυτούς τους τρεις παράγοντες σοφίας είναι έξι σοφοί -οι οικιακοί σοφοί, οι άοικοι σοφοί, οι ασκούμενοι σοφοί, οι πέραν της άσκησης σοφοί, οι μοναχικοί σοφοί και οι σοφοί των σοφών. Ποιοι είναι οι οικιακοί σοφοί; Εκείνοι οι οικογενειάρχες που έχουν δει την πορεία, που έχουν κατανοήσει τη Διδαχή - αυτοί είναι οι οικιακοί σοφοί. Ποιοι είναι οι άοικοι σοφοί; Εκείνοι οι αναχωρητές που έχουν δει την πορεία, που έχουν κατανοήσει τη Διδαχή - αυτοί είναι οι άοικοι σοφοί. Οι επτά ασκούμενοι είναι οι ασκούμενοι σοφοί, οι Άξιοι είναι οι πέραν της άσκησης σοφοί. Οι Ατομικά Φωτισμένοι είναι οι μοναχικοί σοφοί. Σοφοί των σοφών ονομάζονται οι Τατχάγκατα, οι Άξιοι, οι Πλήρως Αυτοφωτισμένοι.

«Δεν γίνεται σοφός με τη σιωπή, ο παραπλανημένος αδαής· όποιος όμως σαν να κρατά ζυγαριά, παίρνοντας το άριστο, ο σοφός.

«Αποφεύγει τα κακά, αυτός είναι σοφός, γι' αυτό είναι σοφός· όποιος μετρά και τους δύο κόσμους, «σοφός» γι' αυτό ονομάζεται.

«Γνωρίζοντας την αρχή των μη αγαθών και των αγαθών, εσωτερικά και εξωτερικά σε ολόκληρο τον κόσμο· αυτός που χαίρει ευσέβειας από θεούς και ανθρώπους, υπερβαίνοντας την προσκόλληση και τη δίχτυ, αυτός είναι ο σοφός».

«Ελεύθερος»: του σοφού η συνείδηση είναι απελευθερωμένη, πλήρως απελευθερωμένη, καλά απελευθερωμένη από τη λαγνεία· η συνείδηση από το μίσος... η συνείδηση είναι απελευθερωμένη, πλήρως απελευθερωμένη, καλά απελευθερωμένη από την αυταπάτη... κ.λπ... από όλες τις φαύλες νοητικές διαμορφώσεις η συνείδηση είναι απελευθερωμένη, πλήρως απελευθερωμένη, καλά απελευθερωμένη - αυτός ο σοφός που έχει κατεβάσει το φορτίο, ελεύθερος.

«Δεν σχεδιάζει ούτε έχει σταματήσει ούτε επιθυμεί», είπε ο Ευλογημένος.
«Χαρακτηρισμός»: υπάρχουν δύο χαρακτηρισμοί - ο χαρακτηρισμός της επιθυμίας και ο χαρακτηρισμός της λανθασμένης άποψης... κ.λπ... αυτός είναι ο χαρακτηρισμός της επιθυμίας... κ.λπ... αυτός είναι ο χαρακτηρισμός της λανθασμένης άποψης. Σε αυτόν ο χαρακτηρισμός της επιθυμίας έχει εγκαταλειφθεί, ο χαρακτηρισμός της λανθασμένης άποψης έχει απορριφθεί· επειδή ο χαρακτηρισμός της επιθυμίας του έχει εγκαταλειφθεί, επειδή ο χαρακτηρισμός της λανθασμένης άποψης έχει απορριφθεί, τον χαρακτηρισμό της επιθυμίας ή τον χαρακτηρισμό της λανθασμένης άποψης δεν σχηματίζει, δεν παράγει, δεν δημιουργεί, δεν γεννά, δεν προκαλεί - δεν σχεδιάζει. «Ούτε έχει σταματήσει». Όλοι οι αδαείς κοσμικοί άνθρωποι παθιάζουν, αναφορικά με τον καλό κοσμικό άνθρωπο οι επτά ασκούμενοι για την επίτευξη του μη επιτευχθέντος, για το επίτευγμα του μη αποκτηθέντος, για την πραγμάτωση του μη πραγματωμένου απομακρύνονται, απέχουν, αποσύρονται, ο Άξιος έχει απομακρυνθεί, απέχει, έχει αποσυρθεί, έχει βγει, έχει απαλλαγεί, είναι ελεύθερος, αποδεσμευμένος, διαμένει με έναν νου χωρίς φραγμούς - δεν σχεδιάζει ούτε έχει σταματήσει. «Ούτε επιθυμεί». «Πόθος» σημαίνει επιθυμία. Όποιο πάθος, έντονο πάθος... κ.λπ... πλεονεξία, απληστία, φαύλη ρίζα. Αυτός στον οποίο αυτός ο πόθος, η

επιθυμία έχει εγκαταλειφθεί, έχει εκκριζωθεί, έχει κατευνασθεί, έχει καταπραυνθεί, είναι ανίκανη να εγερθεί, έχει καεί από τη φωτιά της γνώσης, αυτός ονομάζεται χωρίς πόθο.

«Ευλογημένος»: είναι ονομασία σεβασμού. Επιπλέον, αυτός που έχει συντρίψει τη λαγνεία είναι ο Ευλογημένος, αυτός που έχει συντρίψει το μίσος είναι ο Ευλογημένος, αυτός που έχει συντρίψει την αυταπάτη είναι ο Ευλογημένος, αυτός που έχει συντρίψει την αλαζονεία είναι ο Ευλογημένος, αυτός που έχει συντρίψει τη λανθασμένη άποψη είναι ο Ευλογημένος, αυτός που έχει συντρίψει το αγκάθι είναι ο Ευλογημένος, αυτός που έχει συντρίψει τη νοητική μόλυνση είναι ο Ευλογημένος, αυτός που διένειμε, διαίρεσε, κατανέμησε το κόσμημα της Διδασκαλίας είναι ο Ευλογημένος, αυτός που θέτει τέλος στις υπάρξεις είναι ο Ευλογημένος, αυτός που έχει αναπτυγμένο σώμα, αναπτυγμένη ηθική, αναπτυγμένη συνείδηση, αναπτυγμένη σοφία είναι ο Ευλογημένος· ή αυτός που είναι μέτοχος δασών και βαθιών δασών, απομακρυσμένων καταλυμάτων, ήσυχων, χωρίς θόρυβο, χωρίς ανθρώπινη κίνηση, κατάλληλων για απόκρυφες πράξεις ανθρώπων, κατάλληλων για απομόνωση είναι ο Ευλογημένος, ή αυτός που είναι μέτοχος των αναγκαίων ειδών χιτώνων, προσφερόμενης τροφής, καταλύματος και φαρμάκων για ασθενείς είναι ο Ευλογημένος, ή αυτός που είναι μέτοχος της γεύσης του οφέλους, της γεύσης της Διδασκαλίας, της γεύσης της απελευθέρωσης, της ανώτερης ηθικής, της ανώτερης συνείδησης, της ανώτερης σοφίας είναι ο Ευλογημένος, ή αυτός που είναι μέτοχος των τεσσάρων διαλογιστικών εκστάσεων, των τεσσάρων απεριόριστων καταστάσεων, των τεσσάρων άυλων επιτεύξεων είναι ο Ευλογημένος, ή αυτός που είναι μέτοχος των οκτώ απολυτρώσεων, των οκτώ βάσεων της υπέρβασης, των εννέα σταδιακών επιτεύξεων διαμονής είναι ο Ευλογημένος, ή αυτός που είναι μέτοχος των δέκα αναπτύξεων της αντίληψης, των δέκα επιτεύξεων κασίνα, της αυτοσυγκέντρωσης μέσω της μνήμης επί της αναπνοής, της επίτευξης της ρυπαρότητας είναι ο Ευλογημένος, ή αυτός που είναι μέτοχος των τεσσάρων εφαρμογών της μνήμης, των τεσσάρων ορθών επίμονων προσπαθειών, των τεσσάρων βάσεων πνευματικής δύναμης, των πέντε ικανοτήτων, των πέντε δυνάμεων, των επτά παραγόντων της φώτισης, της ευγενούς οκταμελούς οδού είναι ο Ευλογημένος, ή αυτός που είναι μέτοχος των δέκα δυνάμεων του Tathāgata, των τεσσάρων βάσεων για αυτοπεποίθηση, των τεσσάρων αναλυτικών γνώσεων, των έξι άμεσων γνώσεων, των έξι ιδιοτήτων του Βούδα είναι ο Ευλογημένος, «Ευλογημένος»: αυτό το όνομα δεν δόθηκε από τη μητέρα, δεν δόθηκε από τον πατέρα, δεν δόθηκε από τον αδελφό, δεν δόθηκε από την αδελφή, δεν δόθηκε από φίλους και συμβούλους, δεν δόθηκε από συγγενείς και ομαίμους, δεν δόθηκε από ασκητές και βραχμάνους, δεν δόθηκε από θεότητες· αυτός ο προσδιορισμός που πραγματώθηκε στο τέλος της απολύτρωσης των Βουδών, των Ευλογημένων, στη ρίζα του δέντρου της φώτισης μαζί με την απόκτηση της παντογνωστικής γνώσης, δηλαδή «Ευλογημένος» - δεν σχεδιάζει ούτε έχει σταματήσει ούτε επιθυμεί, είπε ο Ευλογημένος.

Γι' αυτό είπε ο Ευλογημένος -

«Αυτός σε όλα τα φαινόμενα έχει γίνει χωρίς στρατό, ό,τι έχει ιδωθεί ή ακουστεί ή αισθανθεί· αυτός ο σοφός που έχει κατεβάσει το φορτίο, ελεύθερος, δεν σχεδιάζει ούτε έχει σταματήσει ούτε επιθυμεί». [Είπε ο Ευλογημένος.]

Πραγμάτευση της ομιλίας για την μεγαλύτερη ανάλυση, δέκατη τρίτη.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 5. Η συλλογή των μικρών κειμένων. 16. Η μεγάλη επεξήγηση. 13. Επεξήγηση της ομιλίας για την μεγαλύτερη ανάλυση έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org